Ազգ
Azg armenian daily
25 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1997 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 35 (1289)

Բունիաթովի սպանությունը քաղաքակա՞ն շարժառիթներով

Ակադեմիկոս Զիա Բունիաթովի փետրվարի 21-ի երեկոյան Բաքվում տեղի ունեցած սպանությունն օրեցօր ստանում է նոր երանգավորումներ: Ադրբեջանական տարբեր լրատվամիջոցների հաղորդումների համաձայն, թեեւ ըմբոստ բնավորությամբ աչքի ընկնող գիտնականը Ալիեւի հիմնադրած «Ենի Ազարբայջան» կուսակցության փոխնախագահն էր, այնուամենայնիվ, վերջին ժամանակներս քաղաքական լուրջ տարաձայնություններ ուներ Ադրբեջանի ներկայիս ղեկավարության հետ իշխանություններին խստորեն քննադատելով հանրապետությունում ստեղծված քաղաքական եւ սոցիալ-տնտեսական ծանր իրադրության համար: Չի բացառվում նաեւ, որ Զիա Բունիաթովի սպանությունը կազմակերպել են ադրբեջանական ընդդիմության առաջնորդները՝ իշխանություններին հեղինակազրկելու եւ նախագահ Ալիեւի դեմ բողոքի ալիք հրահրելու նպատակով: Լրատվամիջոցների ենթադրություններով, հանցագործությունն ակնհայտորեն իրականացվել է քաղաքական շարժառիթներով:

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

ՎԻՃԱՀԱՐՈՒՅՑ

Ադրբեջանը բողոքում է, Հայաստանը՝ ժխտում

Արտասահմանյան դեսպանատները չեն հաստատում Տուլեեւի հայտարարությունը

ԲԱՔՈՒ, 24 ՓԵՏՐՎԱՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ՌՈՅԹԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Շաբաթ օրը Ադրբեջանը բողոք է հայտնել Ռուսաստանի կողմից Հայաստանին զենք մատակարարելու դեմ եւ կոչ է արել Եվրոպայի անվտանգության եւ համագործակցության կազմակերպությանը միջամտել այս խնդրին:

Ռուսաստանի ԱՊՀ երկրների հետ համագործակցության նախարար Աման Տուլեեւը անցած շաբաթ ասել է, որ 1994-96 թվականներին Ռուսաստանից Հայաստան է տեղափոխվել T-72 տիպի 84 տանկ եւ 50 գամաքային ռազմական մեքենա:

Ադրբեջանի արտգործնախարարության շաբաթ օրվա հայտարարության մեջ ասված է, որ դա «Եվրոպայի սովորական սպառազինությունների մասին պայմանագրի (ԵՍՍՊ) կոպիտ խախտում է»:

Ուրբաթ օրը Հայաստանը ժխտել է սպառազինությունների մատակարարման փաստը:

Ադրբեջանի հայտարարության մեջ ասված է, որ այդ մատակարարումները «հարված են հասցնում Ռուսաստանի Դաշնության հեղինակությանը եւ հայ-ադրբեջանական հակամարտության մեջ նրա ստանձնած միջնորդի դերին»:

Տուլեեւն ասել է, որ մատակարարումները կատարվել են «առանց կառավարության թույլտվության»: «Մինչ Ռուսաստանի պատվիրակությունը բանակցություններ է վարում Ադրբեջանի հետ երկկողմ առեւտրի եւ տնտեսական հարաբերությունների վերաբերյալ՝ Հայաստանը Մոսկվայից ռազմական օգնություն է ստանում», ավելացրել է նա:

Տուլեեւն ասել է նաեւ, որ դեռեւս չի վճարվել զենքի արժեքը՝ 48 միլիոն դոլար: Նա այդ միջադեպը անվանել է խոչընդոտ ԱՊՀ երկրների հետագա ինտեգրացման ճանապարհին եւ պահանջել է Ռուսաստանի գլխավոր դատախազի միջամտությունը:

Եվրոպայում սովորական սպառազինությունների պայմանագրի (ԵՍՍՊ) անդամ երկրները չեն հաստատում Ռուսաստանից Հայաստան ապօրինի սպառազինություն տեղափոխելու մասին Աման Տուլեեւի հայտարարությունը: Այս մասին «Նոյյան տապան» գործակալությանը հայտնի դարձավ Հայաստանում գտնվող դեսպանատներից:

Գործակալության թղթակիցը դիմեց Երեւանում գտնվող ԱՄՆ-ի, Գերմանիայի եւ Ֆրանսիայի դեսպանատներին, խնդրելով հայտնել, թե ունե՞ն նրանք որեւէ ինֆորմացիա Ռուսաստանից Հայաստան ապօրինի զենք տեղափոխելու մասին:

ԱՄՆ-ի դեսպանատան լրատվական ծառայության աշխատակից Մորգան Լիդդիք. «Մենք առայժմ որեւէ մեկնաբանություն տալ չենք կարող: Մենք շարունակում ենք ուսումնասիրել իրադրությունը»:

Գերմանիայի դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Ինգրիդ Դելֆս. «Մենք ոչ մի ինֆորմացիա չունենք այդ մասին, եւ բնականաբար ոչ մի մեկնաբանություն տալ չենք կարող»:

Ֆրանսիայի դեսպանատան մամլո կցորդ Սեւան Հարությունյան. «Մենք այդ մասին որեւէ տեղեկություն չունենք բացի նրանից, ինչ հրապարակված է մամուլում»:

Համաձայն ԵՍՍՊ պայմանների, ծանր սպառազինության տեղափոխումը պայմանագրի անդամ երկրներում ենթակա է նախնական ծանուցման: Անդամ երկրները իրավունք ունեն սպառազինությունների քանակության ստուգումներ անցկացնելու միմյանց տարածքներում:

ԵԱՀԿ ՄԻՆՍԿԻ ԽՈՒՄԲ

Եռյակը Կոպենհագենում որոշելու է կարգավորման ռազմավարությունը

ԲԱՔՈՒ. 24 ՓԵՏՐՎԱՐ. ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ-ANS PRESS: Այսօր, փետրվարի 24-ին, Կոպենհագենում սկսվում է ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների՝ Ռուսաստանի, Ֆրանսիայի եւ ԱՄՆ-ի, հանդիպումը, որի ընթացքում որոշվելու է Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորմանն ուղղված բանակցային գործընթացի ռազմավարությունը:

Ինչպես հաղորդում է ANS-press գործակալությունը, խորհրդակցությունների ընթացքում ԱՄՆ պետքարտուղար Սթրոուբ Թելբոթը, Ֆրանսիայի ԱԳՆ քաղաքական եւ անվտանգության հարցերի բաժնի ղեկավար Ժակ Բլոտը եւ Ռուսաստանի հատուկ հանձնարարությունների դեսպան Յուրի Յուկալովը կքննարկեն հակամարտության կարգավորմանն ուղղված բանակցությունների ինտենսիֆիկացման հնարավորությունը, կնախատեսվի հակամարտության լուծմանն ուղղված բանակցությունների հերթական փուլերի հավանական գրաֆիկը:

ՎՐԱՍՏԱՆ-ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Գոբլը մեծ նշանակություն է տալիս համագործակցության հռչակագրին

ԲԱՔՈՒ. 24 ՓԵՏՐՎԱՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ազատություն» ռադիոկայանի թղթակից Փոլ Գոբլը մեկնաբանում է Վրաստանի նախագահի այցը Ադրբեջան: Է. Շեւարդնաձեի Բաքու կատարած այցի ընթացքում «Վրաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները հռչակագիր ստորագրեցին երկու երկրների ռազմավարական համագործակցության մասին: Թբիլիսին եւ Բաքուն հույս ունեն, որ իրենց հնարավորություն կընձեռվի ադրբեջանական նավթը Թուրքիա առաքել Վրաստանով: Դա երկու երկրներին տնտեսական զգալի շահույթ կտա: Սակայն էլ ավելի նշանակալից կլինեն այդ ձեռնարկման քաղաքական արդյունքները, քանի որ կնվազի Մոսկվայի ազդեցությունը տարածաշրջանում: Արտաքին քաղաքականության ոլորտում նրանք ավելի լավ դիրք կունենան արտաքին միջավայրում, ընդ որում ոչ միայն ԱՊՀ-ի երկրների հետ կապեր հաստատելու խնդրում: Հենց այդ պատճառով հնարավոր է, որ Ռուսաստանը դիմի ահաբեկման: Ռուսաստանը կարող է Վրաստանում եւ Հայաստանում տեղաբաշխված իր բանակն օգտագործել Ադրբեջանի վրա ճնշում գործադրելու համար: Այդ դեպքում Է. Շեւարդնաձեի այն խոսքերը, թե իր կառավարությունը կպահովի Վրաստանի տարածքով անցնող նավթամուղի անվտանգությունը վերջին հաշվով, հիմքից կզրկվի: Սակայն նման դեպքում էլ այդ երկու երկրների համագործակցությունը կբարձրացնի նրանց իսկ անկախությունը, եւ Ադրբեջանի ու Վրաստանի նախագահների ստորագրած հռչակագիրը ռազմավարական առումով ավելի մեծ նշանակություն կունենա, քան ենթադրում են իրենք այդ համաձայնագրի հեղինակները, անգամ այն դեպքում, երբ Վրաստանի տարածքով մոտ ժամանակներս չանցնի ադրբեջանական նավթի ոչ մի կաթիլ»:

Հայաստանը Վրաստանից տարածքային պահանջ չունի

ԵՐԵՎԱՆ. 24 ՓԵՏՐՎԱՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: BBC ռադիոկայանը փետրվարի 24-ին հաղորդել է, թե Վրաստանի նախագահի ազգային անվտանգության գծով խորհրդական Արչիլ Գեգեշիձեն ասել է, որ Ջավախքում անկայունության ստեղծումը հայաստանյան ընդդիմադիր ուժերի գործն է:

Հայաստանի Հանրապետությունը, քանի դեռ կա ներկա քաղաքական ղեկավարությունը, որեւէ տարածքային պահանջ չունի Վրաստանից, հայտարարել է ԱԺ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը՝ փետրվարի 20-21-ը ԱԺ պատվիրակության Վրաստան կատարած այցի ընթացքում կայացած մամուլի ասուլիսում:

Բ. Արարքցյանի հիշյալ հայտարարության մասին փետրվարի 24-ի ասուլիսում տեղեկացրեց ԱԺ մամուլի ծառայության ղեկավար Վահագն Մկրտչյանը, պատասխանելով BBC հաղորդման մասին լրագրողների տված հարցին: Եվ վրացիները, եւ մենք, ասաց Վ. Մկրտչյանը, նշում ենք, որ ընդհանրապես խնդիրներ ծագում են ինչպես հարեւանների, այնպես էլ պետությունների միջեւ, սակայն դրանք երբեք չեն կարող մթագնել հայ-վրացական բարիդրացիական հարաբերությունները:

Տիֆի համաճարակ Տաջիկստանում

24 ՓԵՏՐՎԱՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Տաջիկստանում Կարմիր խաչի միջազգային կազմակերպության՝ ներկայացուցչության ղեկավար Փիթեր Սթելբոսը հաղորդեց, որ տիֆի համաճարակից այդ հանրապետությունում մահացել է 22 մարդ: Սթելբոսի խոսքերով, Դուշանբեում, որտեղ բնակվում է շուրջ կես միլիոն մարդ, այսօրվա դրությամբ տիֆով հիվանդ է շուրջ 4 հազար բնակիչ: Նա ասում է, թե Տաջիկստանի մայրաքաղաքի ինը հիվանդանոցները լեցուն են տիֆով հիվանդներով: Տաջիկստանում Կարմիր խաչի գրասենյակի մեկ ուրիշ աշխատակից՝ Թորիշ Գուդմունդսենը կարծիք հայտնեց, թե կացությունը Դուշանբեում կվատթարանա, քանզի գարնանը տիֆի համաճարակը կարող է էլ ավելի տարածվել: Հաղորդվում է, որ Տաջիկստանում ամեն օր տիֆով հիվանդանում է 150-200 մարդ: Հայտնվում է, որ քչերը հնարավորություն ունեն եռացնելու օգտագործվող ջուրը: Կարմիր խաչի ներկայացուցիչների տվյալներով, Դուշանբեում խմելու ջրի աղտոտվածությունը 1 միլիոն անգամ գերազանցում է առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության կողմից սահմանված թույլատրելի չափանիշը: Դուշանբեի իշխանությունները որոշել են 2 շաբաթով փակել բոլոր դպրոցները:

ԱԷԿ-ի էներգաբլոկն անջատվել էր հաճախականության խիստ տատանումների պատճառով

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինչպես արդեն հաղորդվել է, տուրբոգեներատորի էլեկտրական շղթայում եղած անսարքության պատճառով փետրվարի 4-ին կանգնեցվել էր ԱԷԿ-ի 2-րդ էներգաբլոկը: Անհրաժեշտ ստուգումներից եւ անսարքությունը վերացնելուց հետո նույն օրը երեկոյան թողարկվեց էներգաբլոկի ռեակտորը:

Կատարվածից հետո, կանոնակարգի համաձայն, ԱԷԿ-ում աշխատել է փորձագիտական հանձնաժողովը՝ վթարի պատճառները պարզելու եւ նախարարություն ներկայացնելու համար:

Ինչպես հայտնեցին ատոմհսկողությունից, հանձնաժողովի եզրակացության մեջ նշված է, որ պաշտպանության ավտոմատ համակարգը տուրբոգեներատորն անջատել է այդ ժամանակ էներգահամակարգում տեղի ունեցած հաճախականության խիստ տատանումների պատճառով:

Ըստ եզրակացության, անվտանգության տեսակետից հետեւանքներ չկան, եւ միջազգային սանդղակով դա գնահատվում է զրոյական մակարդակի շեղում:

Ս. Արաբիան ցանկանում է 100 «F-16» գնել ԱՄՆ-ից

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 24 ՓԵՏՐՎԱՐ, WSJ: Սաուդյան Արաբիան ցանկանում է 100 հատ «F-16» մարտական ինքնաթիռ գնել ամերիկյան Լոքհիդ Մարտին ընկերությունից, հայտարարեց Մ. Նահանգներում այդ երկրի դեսպան իշխան Բանդարը: Իրականանալու դեպքում գործարքը կարող է արժենալ շուրջ 6 միլիարդ դոլար: Դեսպանի ասելով, Ռիադը դեռեւս վերջնական որոշում չի կայացրել այս մասին:

ԱՄՆ ԿՈՆԳՐԵՍ

Քենեդին պահանջում է 22 միլիոն դոլարը հատկացնել Հայաստանին

Շարունակելով մտահոգություն հայտնել Թուրքիայի կողմից Հայաստանի շրջափակման վերաբերյալ, կոնգրեսական Պատրիկ Քենեդին (դեմոկրատական Ռոդ Այլենդից) հանձն է առել հովանավորելու մի օրինագիծ, որը նախատեսում է Թուրքիային հատկացված ամերիկյան օժանդակության գումարից 22 միլիոն դոլար փոխանցել Հայաստանին, վերջինիս հողագործության զարգացմանը նպաստելու համար: Այս մասին է հաղորդում Ամերիկայի հայ ազգային խորհրդից (ԱՀԱԽ) ստացված ֆաքսը:

«Անհրաժեշտ է օգնել Հայաստանին, որը ջանում է վերականգնել իր տնտեսությունը եւ հիմնել ժողովրդավարական կառույցներ», նշում է Քենեդին իր շրջաբերականում: Թուրքիային շնորհված գումարը նախատեսում էր, որ թուրքական կառավարությունը ընդունի Հայկական ցեղասպանության փաստը: Թուրքական կառավարությունը պետքարտուղարությանն ու Կոնգրեսին ուղղած իր պատասխան նամակով մերժել է ընդունել որեւէ ամերիկյան օժանդակություն, որը նախապայմաններ է դնում իր առաջ:

«Միացյալ Նահանգները չի կարող շարունակել օժանդակությունը այնպիսի երկրների, որոնք չեն ընդունում մարդկության հանդեպ գործված ոճիրները, նույնիսկ եթե այդ երկրները ՆԱՏՕ-ի անդամ դաշնակիցներ լինեն: Մենք պետք է հստակ ասենք, որ նման վերաբերմունքն այլեւս անընդունելի է», նշում է Քենեդին:

Ներկայացված օրինագիծը պաշտպանում եւ հովանավորում են նաեւ կոնգրեսականներ Ջորջ Կադանովիչը (հանրապետական Կալիֆոռնիայից), Ռանդի Քանինգհեմը (հանրապետական Կալիֆոռնիայից), Սթիվեն Հորնը (հանրապետական Կալիֆոռնիայից), Ֆրենկ Փալոնը (դեմոկրատ Նյու Ջերսիից) եւ Բրեդ Շերմանը (դեմոկրատ Կալիֆոռնիայից):

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ՎՐԱՍՏԱՆ

Խորհրդարանները կարեւորում են օրենսդրական ներդաշնակության անհրաժեշտությունը

ԵՐԵՒԱՆ, 24 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅԵԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 20-21-ը ՀՀ ԱԺ պատվիրակության Թբիլիսի կատարած պաշտոնական այցի արդյունքների ամփոփմանն էր՝ նվիրված փետրվարի 24-ին կայացած ՀՀ ԱԺ մամուլի ծառայության ղեկավար Վահագն Մկրտչյանի ճեպազրույցը: ԱԺ նախագահ Բ. Արարքցյանի ղեկավարած պատվիրակությունը, որը Թբիլիսի էր մեկնել Վրաստանի խորհրդարանի նախագահ Զուրաբ Ժվանիայի հրավերով, գրավելու նպատակով միասնական տնտեսական տարածքի ստեղծումն էր, որից բխում է տնտեսական ինտեգրացման եւ օրենսդրական ներդաշնակության ապահովման անհրաժեշտությունը: Այս նպատակով առաջիկայում համատեղ խորհրդարանական աշխատանքային խմբերում կսկսվեն մաքսային, հարկային եւ այլ բնագավառների օրենսդրության ներդաշնակեցմանն ուղղված աշխատանքները: Համաձայն ձեռք բերված պայմա-

գահ է. Շեւարդնաձեն եւ Իլիա Երկրորդ կաթողիկոսը:

Ադրբեջանի հետ Վրաստանի հարաբերությունների զարգացման առնչությամբ Վ. Մկրտչյանը հայտնեց, որ ըստ հայկական կողմի, դա չի կարող խոչընդոտել հայ-վրացական կապերի խորացմանն ու ընդլայնմանը: Վրացական կողմը գտնում է, որ տարածաշրջանում տրանսպորտային միջանցք ստեղծելու գործում շատ մեծ է Հայաստանի նշանակությունը:

հանդիպումներ է ունեցել նաեւ Վրաստանի նախագահ Է. Շեւարդնաձեի, Համայն Վրաստանի կաթողիկոս, պատրիարք Իլիա Երկրորդի, ԱԳ նախարար Իրակլի Մենագարիշվիլու հետ: Այցի արդյունքում փետրվարի 21-ին ստորագրվել է կոմյունիկե:

Ըստ Վ. Մկրտչյանի, պաշտոնական այցը արդեն իսկ հաստատված միջխորհրդարանական հարաբերությունների շարունակությունն էր եւ որակական նոր փուլ արձանագրեց ոչ միայն երկու երկրների խորհրդարանների, այլ նաեւ միջպետական համագործակցության շրջանակներում: Նա հայտնեց, որ այցի ընթացքում հիմնական խնդիրն էր, տասնհինգյան ներդրողներին

նավորվածության, տարին մեկ անգամ տեղի կունենան երկու խորհրդարանների նախագահների եւ պարբերաբար պատգամավորական պատվիրակությունների փոխայցելություններ: Այս կապակցությամբ Վ. Մկրտչյանը տեղեկացրեց, որ տարվա երկրորդ կեսին նախատեսվում է Վրաստանի խորհրդարանի նախագահ Զ. Ժվանիայի պատասխան այցը Երեւան, որի ընթացքում Հայաստանի եւ Վրաստանի խորհրդարանների միջեւ կստորագրվի համագործակցության մասին նոր համաձայնագիր: Այն կամրագրի կոմյունիկեով ձեռք բերված պայմանավորվածությունները: Մինչ այդ, գարնանը, պաշտոնական այցերով Երեւան կժամանեն Վրաստանի նախա-

Ըստ Վ. Մկրտչյանի, այցելության ընթացքում արձանագրվել է, որ արդեն պահն է մտածելու տարածաշրջանային հեռանկարային համագործակցության մասին: Այս առնչությամբ արծարծվել են նաեւ Ղարաբաղի եւ Աբխազիայի հիմնախնդիրները, որոնց կապակցությամբ ՀՀ ԱԺ նախագահ Բ. Արարքցյանը Վրաստանի խորհրդարանում ունեցած իր ելույթում, ըստ Վ. Մկրտչյանի, հստակ արտահայտել է այն դիրքորոշումը, որ այս երկու խնդիրները միմյանցից որակապես տարբերվում են թե փաստական եւ իրավական առումով, եւ թե պատմական հիմքով: Ըստ հայկական կողմի, նման խնդիրների լուծմանը պետք է ցուցաբերել առանձնակի մոտեցում:

ԵՐԵՎԱՆ

Կառավարությունում սկսվել են ճյուղային ոլորտների ծրագրերի քննարկումները

ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ, ՄԱՄԼՈ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ: Փետրվարի 22-ից կառավարությունում սկսվեցին ճյուղային ոլորտների ծրագրերի քննարկումները: Առաջինը կրթության եւ գիտության բնագավառն էր:

Բացելով այդ առթիվ հրավիրված խորհրդակցությունը, նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը նշեց, որ առաջիկայում կքննարկվեն նաեւ առողջապահության, մշակույթի, սոցիալական ոլորտի ծրագրերը: Նպատակն է՝ ստեղծել Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական բարեփոխումների ամբողջ հեռանկարային ծրագիրը:

Խորհրդակցության ընթացքում, որին մասնակցում էին նաեւ կառավարության աշխատակազմի ղեկավար-նախարար Գագիկ Շահբազյանը, ֆինանսների նախարար Լեւոն Բարխուդարյանը, վիճակագրության, պետական ռեգիստրի եւ վերլուծության վարչության պետ Էդվարդ Աղաջանովը, Գիտությունների ազգային ակադեմիայի նախագահ Ֆադեյ Սարգսյանը, կրթության եւ գիտության նախարարի տեղակալ Արամ Շահինյանը, վարչապետի գլխավոր խորհրդական Խոսրով Հարությունյանը, կրթության եւ գիտության զարգացման հեռանկարային ծրագիրը ներկայացրեց նախարար Արտաշես Պետրոսյանը: Նա անդրադարձավ ամբողջ համակարգին՝ նախադպրոցական դաստիարակություն, միջնակարգ եւ բարձրագույն կրթություն, գիտություն: Նախարարը հատկապես ընդգծեց կրթության զարգացման նպատակային ծրագիր եւ կրթական գործընթացի նոր հայեցակարգ մշակելու, ինչպես նաեւ կրթական համակարգի ամբողջականության պահպանման անհրաժեշտությունը: Նա կարեւորելով դպրոցին հաստատուն դասագրքերով ապահովելու խնդիրը, նշեց, որ արդեն ձեւավորվել են երկու առարկայական հանձնաժողովներ, մշակվում են ծրագրեր, որոնց հիման վրա կստեղծվեն դասագրքերը:

Ներկայացված ծրագրի վերաբերյալ իրենց մոտեցումներն ու նկատառումները ներկայացրին խորհրդակցության մասնակիցները: Նրանք նշեցին, որ կրթության բնագավառում հաջողության երաշխիքը գործընթացի ժառանգականությունն ու բնականոն զարգացումն են: Խոսվեց նաեւ բարձրագույն կրթության զարգացման, բուհերում պետպատվերի հստակեցման մասին: Գիտության բնագավառում կարեւորվեցին զարգացման հայեցակարգի մշակումը, ինչպես նաեւ առաջնային ուղղությունների ընտրությունը եւ նպատակային ծրագրերի մշակումը:

Ամփոփելով քննարկումը, նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ասաց, որ առաջին հերթին անհրաժեշտ է հստակեցնել կրթության եւ գիտության բնագավառում վարվող քաղաքականությունը: Նա նաեւ նշեց, որ այս բնագավառի գործունեությունը կարիք ունի օրենսդրական կարգավորման, մասնավորապես անհրաժեշտություն է կրթության եւ գիտության մասին օրենքների ընդունումը:

ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՀՀ նախագահը ընդունեց Իռլանդիայի դեսպանի հավատարմագիրը

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Փետրվարի 24-ին ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ընդունեց Հայաստանի Հանրապետությունում Իռլանդիայի Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան նշանակված Ռոնան Մերֆիի հավատարմագիրը:

ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայությունից հայտնեցին, որ հավատարմագրի հանձնման արարողությունից հետո ՀՀ նախագահը զրույց է ունեցել դեսպանի հետ, որի ընթացքում քննարկվել են երկու երկրների հարաբերությունների զարգացման հեռանկարները:

ՀՀ նախագահը վստահություն է հայտնել, որ դեսպանի նշանակումով հայ-իռլանդական հարաբերությունները նոր լիցք կստանան:

Ընդունելությանը ներկա էր ՀՀ ԱԳ նախարարի առաջին տեղակալ Վարդան Օսկանյանը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ԼՂՀ. Ապրանքային արտադրությունը նվազում է

ԼՂՀ վիճակագրության հաղորդագրության համաձայն, ընթացիկ տարում ԼՂՀ-ում թողարկվել է 90.5 միլիոն դրամի արդյունաբերական ապրանքային արտադրանք, որի դինամիկայի ինդեքսը կազմել է 90.4 տոկոս կամ նվազել է 9,6 տոկոսով, ինչը պայմանավորված է արդյունաբերաարտադրական անձնակազմի թվաքանակի եւ աշխատանքի արտադրողականության մակարդակի նվազմամբ: Ապրանքային արտադրանքի բացարձակ նվազումը, ըստ տեսվարչության, կազմել է համապատասխանաբար 1,9 միլիոն դրամ եւ 7,7 միլիոն դրամ: ԼՂՀ արդյունաբերական ձեռնարկությունները այս տարի իրացրել են 50,7 միլիոն դրամի պատրաստի արտադրանք, ժողովրդական սպառման ապրանքների արտադրանքը կազմել է 32,9 միլիոն դրամ:

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

Ավտովթար. 2 զոհ եւ 3 վիրավոր

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Փետրվարի 23-ի երեկոյան տասն անց կեսին «Լազ» ավտոբուսի հարբած վարորդը վրաերթ է կատարել մետրոպոլիտենի «Շենգավիթ» կայարանի դիմացի կրպակներից մեկի վրա:

ՆԳ եւ ԱԱ նախարարության հասարակական կապերի եւ լրատվության վարչությունում Արմենպրեսի թղթակցին ասացին, որ դրա պատճառով 5 երիտասարդ տղաներ տեղափոխվել են հիվանդանոց, ուր նրանցից 2-ը մահացել է, իսկ մեկը ծանր վիճակում է:

Մահացած երիտասարդներից մեկը 1972 թ. ծնված Սարգիս Կոբալյանն է՝ «Նորք» հեռուստաալիքի «Կարոս» հաղորդաշարի հեղինակը եւ վարողը:

Գյումրի. Երկու նոր կառույց քաղաքապետարանում

Գյումրիի քաղաքապետի որոշումով քաղաքապետարանին կից ստեղծվել է երիտասարդության հարցերի արտահաստիքային բաժին: Հաղորդելով այս մասին, քաղաքապետարանի լրատվական ծառայությունը տեղեկացրել է, որ նոր կառույցի հիմնական խնդիրներից կլինեն քաղաքի երիտասարդությանը եւ նրա հարցերով զբաղվող կազմակերպություններին համախմբելը, երիտասարդության սոցիալական վիճակի բարելավումն ու ժամանցի կազմակերպումը, պետական ու հասարակական մարմիններում նրանց շահերի արտահայտումն ու պաշտպանությունը:

Քաղաքապետի մեկ այլ որոշումով կազմավորվել է քաղաքի փողոցների, հրապարակների, զբոսայգիների, հիմնարկ-ձեռնարկությունների ու կազմակերպությունների անվանման, վերանվանման եւ շինությունների հասցեավորման հանձնաժողով: Անշուշտ, անվանակոչության հանձնաժողովին ծավալուն ու լուրջ աշխատանք է սպասում: Չէ՞ որ բուն Գյումրու փողոցների մեծ մասը դեռ խորհրդային անուններ են կրում

Գ. Մ.

Թուրք ձեռնարկատերերը՝ Հայաստանում

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեք թուրք գործարարներ են ընդգրկված Հանրապետությունում գրանցված «Քալբրեյթ» շվեյցարական բաժնետիրական ընկերության «Հայաստան-դիվիզիոն» դուստր ձեռնարկությունում: Ընկերության կենտրոնակայանը գտնվում է Ժնեւում:

Փետրվարի 22-ին Երեւանում տեղի ունեցած ձեռնարկության շնորհանդեսի ժամանակ նրա տնօրեն ...դալ Սարալը հայտնեց, որ ֆիրման Հայաստանում հիմնականում զբաղվում է ալյուրի եւ շաքարի մեծածախ առեւտրով, որոնք ներկրվում են տարբեր երկրներից՝ Ուկրաինայից, Բելգիայից, Բուլղարիայից, Թուրքիայից եւ այլ վայրերից: Դրա շնորհիվ նվազում են դրանց գները տեղի շուկայում: Բոլոր ներմուծվող մթերքներն ունեն որակի հավաստագիր եւ աճուրդով են գնվում տարբեր ձեռնարկությունների ու առեւտրական կազմակերպությունների կողմից:

Շնորհանդեսի կապակցությամբ Երեւան ժամանած «Քալբրեյթ» բաժնետիրական ընկերության նախագահ Քերիմ Քալաֆաթօղլուն ասաց, որ գոհ է Հայաստանում դուստր ձեռնարկության աշխատանքից, որի ծրագրի մեջ է նաեւ բոյնաֆաբրիկայի ստեղծումը:

Վաուչերների գինը կշարունակի բարձրանալ

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վերջին օրերին շուկայում աստիճանաբար բարձրանում է սեփականաշնորհման սերտիֆիկատների գինը փետրվարի 24-ին կազմում էր 4700-4800 դրամ: ՀՀ պետական ունեցվածքի հաշվառման եւ ապապետականացման վարչության պետ Պավել Ղալթախչյանի կարծիքով, վաուչերների գնի բարձրացումը պայմանավորված է սեփականաշնորհման առաջարկվող օբյեկտների թվի աճով: Մասնավորապես, սեփականաշնորհման ենթակա մոտ 3000 փոքր օբյեկտներից ուրբաթ օրը կայացած կառավարության նիստում որոշում է ընդունվել 2300-ի վերաբերյալ: Պ. Ղալթախչյանը նույն հայտնեց, որ փոքր օբյեկտների սեփականաշնորհումը հնարավոր կլինի ավարտել հուլիսի 1-ին:

Բացի այդ, ներկայումս ընթացքի մեջ է 41 միջին եւ խոշոր ձեռնարկությունների սեփականաշնորհումը, իսկ առաջիկա հինգշաբթի օրը կայանալիք կառավարության նիստում համապատասխան որոշումներ պետք է ընդունվեն եւս 50 ձեռնարկությունների վերաբերյալ: Պ. Ղալթախչյանի համոզմամբ, ցուցակում ընդգրկված են բավականին խոշոր ձեռնարկություններ կամ հացի գործարաններ, մեքենաշինության ձեռնարկություններ, եւ նրանց նախնական գնահատված արժեքը բավականին մեծ է, այդ իսկ պատճառով վաուչերների գինը կշարունակի բարձրանալ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է սաքի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Տեղական ինքնակառավարո՞ւմ, թե՞ տեղական քաոս

Շուրջ մեկ տարի մեր հանրապետության վարչական քարտեզը ներկայանում է նոր վարչական միավորների տեսքով, եւ փաստն այն է, որ մարզերը չկարողացան դառնալ նախկին շրջանների իրավահաջորդը: Անցնող մեկ տարին այն ժամանակահատվածը չէ, որ թույլատրի վերլուծություններ եւ մեկնաբանություններ անել, եւ այնուամենայնիվ, յուրաքանչյուր մեկնարկ (որակի առումով) հաճախ դառնում է յուրաքանչյուր բարեփոխման «ավարտի» երաշխիքը:

Հասկանալի է, որ, պատկերավոր ասած, մեր քարտեզի նոր կարկատանը ղեկավարման նոր եղանակին՝ այն է, տեղական ինքնակառավարմանը անցնելու առաջին քայլն էր: Ղեկավարման այդ կերպը նոր երեւույթ չէ եւ հայտնի է շատ երկրներում: Միայն թե նշենք, որ այդ երկրները (եւ մասնավորապես Ֆրանսիան) իրենց զարգացմամբ են ապահովել կառավարման նման եղանակի տրամաբանությունը, եւ տնտեսության ենթակառուցվածքը չէր կարող ենթարկել կառավարման որեւէ այլ սկզբունքի: Միջնադարից գործող համայնքներ, իրենց աշխույժ կյանքով, իրենց տեղական շուկայով, համայնքի բնակչության պահանջները բավարարող արհեստավորներով եւ գյուղատնտեսությամբ, հետագայում արդեն մանուֆակտուրաներով, ապա գործարաններով, բանվորներով եւ գյուղմթերքով:

Հասկանալի է, որ մեր հանրապետությունը չի ունեցել նման զարգացում, իսկ բազմաթիվ քաղաքական անցուդարձերը տապալել են ոչ միայն մեր երկրի երբեմնի միանձնությունը, այլ նաեւ (եւ դա բնական է) նրա զարգացումը: Այլ կերպ ասած, մեզանում տեղական ինքնակառավարման եղանակին անցնելը հեղափոխական է իր բնույթով, ընդ որում նշված հասկացության ամենահայտնի դրսեւորումներով: Քանդել հինը, կտրել արմատները եւ տնկել նորը: Մինչդեռ, գլխավորը տվյալ պարագայում հողաշերտի գործոնն է:

Հայաստանի վարչական նախկին միավորների (շրջանների) թվով 37-ի բաժանման դեմ խոսվել է վաղուց: Դեռեւս 70-ականներին մի շարք տնտեսագետ-աշխարհագետներ նպատակահարմար չէին համարում նման փոքր տարածք ունեցող երկրի համար վարչական նման բազմերանգությունը: Ասվում էր նույնիսկ, որ «մեր երկու շրջանը Կրասնոդարի մի տնտեսության (սովխոզի) տարածք չի զբաղեցնում»: Բնականաբար, նման բաժանումը բխում էր հենց խորհրդային համակարգի նոմենկլատուր կառուցվածքից, այն է՝ ուժեղ հսկողություն տեղերում 37 շրջկոմ, 37 նախագահ, քաղաքապետ, վարչության պետ եւ այլն: Ինչեւէ... Անհերքելիությունն այն է, որ արդեն նախկին համակարգի օրոք եղած թերություններով հանդերձ, այնուամենայնիվ գործում էր նման կառուցվածք, որը եւ անհրաժեշտ էր ձեւափոխել եւ հարմարեցնել նոր ժամանակների նոր պահանջներին: Կատարվեց հակառակը՝ լուծարվեցին տեղական կառավարման բոլոր կառույցները, որպեսզի փոխարենը «ընտրվեն» նորերը:

Հիշյալ տնտեսագետ-աշխարհագետները, Հայաստանի նոր եւ ավելի ընդարձակ վարչական միավորների մասին խոսելիս, բնականաբար չէին կարող ենթադրել համակարգի փոփոխություն: Նրանք այդ մասին խոսում էին այն ժամանակ, երբ գոյություն ունեին եւ հստակ գործում էին հաղորդակցության բոլոր միջոցները՝ կապը, տրանսպորտը եւ այլն, երբ գոյություն ուներ, թող եւ այլ սկզբունքների հենված, սակայն կայացած տնտեսություն, երբ առկա էր քաղաք-գյուղ-քաղաք ֆունկցիոնալ կապը, երբ ապահովված էր բնակչության սոցիալական նվազագույնը եւ այլն: Այն ժամանակ դա բնում էր տրամաբանական, եւ միակ պատը, որին դիպչելիս փշրվում էր հիշյալ տեսակետը խորհրդային նոմենկլատուրան էր եւ եղած բոլոր լուծումների «անվիճելի իսկությունը»: Այսօր, երբ մեր երկիրը իր զարգացման (ժամանակագրական առումով) նոր փուլում է, տեղական ինքնակառավարումը եւ մարզերը ուղղակի կոչված էին լինելու եղածի համար վերնաշենք: Սակայն, այսօր արի ու տես, որ այդ եղածը «չեղածին» հավասար բան է դարձել, եւ արդեն նշված հեղափոխականությունը ավերել է այն հիմքը, որի վերնաշենք պիտի լինեին մարզային եւ համայնքային կառավարումը: Ղեկավարման մեխանիզմների իսպառ բացակայությունը փաստորեն քաոսային վիճակ է ստեղծել մարզերում եւ, հակառակ նպատակի, իրականում դարձել է «տեղական ինքնաշփոթի» երաշխիք: Այսօր բնակչությունը, տարրական հարցերին սոսկ պատասխան ստանալու համար, պարտադրված է կտրելու նվազագույնը տասնյակ կիլոմետրեր, մինչեւ որ «իրազեկ» մարզկենտրոնից ստանա կամ չստանա ակնկալվող պատասխանը: Եվ այս ամենը այն պայմաններում, երբ շատերի գրպանին համապատասխան չեն թե վառելիքի գինը, թե փոխադրամիջոցների ուղեվարձը, թե հյուրանոցային պայմանները եւ արժեքը եւ այլն:

Ինչ խոսք, առանձին-առանձին կարելի է խոսել նորօրյա համայնքների, մարզերի եւ առանձին Երեւանի իբրեւ վարչական միավոր առանձնահատկությունների շուրջ: Այս հոդվածի նպատակը քիչ այլ է՝ ներկայացնել կատարված «բարեփոխման» ձեւն ու բովանդակությունը, նրա հեղափոխական բնույթը: Ի դեպ, պետապարատի անդամների թիվն էլ, չգիտես ինչու, չի նվազել:

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

ԲԱՆԱԿ

Երեւանում նշվեց փետրվարի 23-ը

Թեեւ արդեն 6 տարի է, ինչ Հայաստանի օրացույցում բացակայում է փետրվարի 23-ի տոնը, այդ օրը մեր հանրապետությունում տոնական է շատ-շատերի համար: Նախ՝ բանակի վետերանների համար, որոնք իրենց ողջ կյանքը նվիրաբերել են խորհրդային բանակին, վերջինիս շարքերում անցկացնելով կյանքի լավագույն տարիները: Փետրվարի 23-ը տոն է նաեւ հայկական բանակի ավագ սպաների գերակշռող մեծամասնության համար, քանի որ նրանք իրենց ռազմական կրթությունն ու փորձը ձեռք են բերել խորհրդային բանակի կազմում, որի ծննդյան օրը հենց փետրվարի 23-ն է: Վերջապես փետրվարի 23-ը լավ առիթ է մեծարելու հայ-ռուսական բարեկամությունը, հատկապես ռազմաքաղաքական համագործակցությունը, մարտական եղբայրությունը, այդ օրը պետական տոն է Հայաստանի դաշնակից Ռուսաստանի Դաշնությունում եւ կոչվում է հայրենիքի պաշտպանի օր:

Ավանդույթի համաձայն, տոնի առթիվ երեկ հանդիսավոր արարողություն տեղի ունեցավ Երեւանի «Հաղթանակ» զբոսայգում: Այստեղ, հավերժական կրակի մոտ էին եկել Հայաստանի պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանը, ՀՀ նախկին խորհրդական, զինված ուժերի գլխավոր տեսուչ գեներալ-գնդապետ Գուրգեն Դալիբալթայանը, հանրապետության զինված ուժերի ողջ հրամանատարությունը, ՀՀ ազգային անվտանգության ու ներքին գործերի մարմինների ղեկավարները: Նրանք շնորհավորեցին Հայաստանում Ռուսաստանի դեսպան Անդրեյ Ուրնովին, ՀՀ-ում տեղակայված ՌԴ-զինված ուժերի մարտական կառավարման խմբի պետ գեներալ-մայոր Ալեքսեյ Տրետյակովին, մյուս հրամանատարներին ու սպաներին:

Ժամը 11-ին ՀՀ պաշտպանության նախարարը, ՌԴ դեսպանը, ՌԴ զինված ուժերի ներկայացուցիչները ծաղկեպսակներ դրեցին Անհայտ զինվորի գերեզմանին: Պսակներ դրվեցին ՀՀ զինված ուժերի տարբեր զորատեսակների, ՀՀ ազգային անվտանգության ու ներքին գործերի նախարարության, ՀՀ սահմանապահ զորքերի, ՀՀ-ում տեղակայված ՌԴ սահմանապահ զորքերի, Հայկոմկուսի, վետերանական կազմակերպությունների, աֆղանական պատերազմի մասնակիցների կողմից: Ներկաները մեկ րոպե լռությամբ հարգեցին հանուն հայրենիքի իրենց կյանքը զոհաբերած զինվորների հիշատակը: Փողային նվագախումբը կատարեց ՌԴ ու ՀՀ պետական օրհներգերը: Այնուհետեւ հանդիսավոր քայլքով անցան երկու բանակների պատվո պահակները:

Արարողության մասնակցեցին ՀՀ-ում Ռուսաստանի Դաշնության, Իրանի, Հունաստանի եւ ԱՄՆ դեսպանությունների ռազմական կցորդները: Արարողությունից հետո ՀՀ պաշտպանության նախարար Վ. Սարգսյանը ջերմորեն ողջունեց վետերաններին, նրանց մաղթելով առողջություն:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ,
ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից,
«Ազգի» համար

Եթե ձեր երեխան խոսքային արատ ունի՝ մի հուսահատվեք, ասում են մասնագետները

«Ազգն» անդրադարձել է զարգացման թերություններ ունեցող երեխաների ուսուցման առնչվող խնդիրներին: Թեման, թերեւս, արժե շարունակել. շատ ծնողներ, չիմանալով որ խոսքային խանգարումներով, հատկապես կակազությամբ տառապող երեխաները կարող են օգտվել մասնագետների արդյունավետ միջամտությունից, դիմում են ժողովրդական միջոցների, էքստրասենսների եւ հեքիմների օգնությանը, հաճախ «ունքը շինելու փոխարեն աչքն էլ հանելով»: Ուստի Աբովյան մանկավարժական ինստիտուտի դեֆեկտոլոգիայի ամբիոնի վարիչ Մարատ Փալիկյանին խնդրեցինք պատմել կրթության եւ առողջապահության նախարարությունների փոխադարձ համաձայնությամբ վերոհիշյալ բաժնում ստեղծված լոգոպեդական ծառայությունների հանրապետական կենտրոնի խնդիրների եւ հնարավորությունների մասին:

«Մինչեւ կենտրոնի ստեղծումը դեֆեկտոլոգիայի բաժնի շրջանավարտները (գործում է 1985 թվականից) հաջողությամբ աշխատում էին հանրապետության հիվանդանոցներին, պոլիկլինիկաներին, դպրոցներին եւ նախադպրոցական հիմնարկներին կից գործող լոգոպեդական կետերում, ասաց պրն Փալիկյանը: Կենտրոնի ստեղծումը պայմանավորված է խոսքային խանգարումների (ռնգախոսություն, դիզարտրիա՝ արտասանության խանգարում, կակազություն, խոսքի բացակայություն) տեսակարար կշռի զգալի աճով, ինչպես նաեւ՝ վերջիններիս շտկման համար տեղերում նորագույն մեթոդների եւ նյութատեխնիկական բազայի, մասնագետների որոշակի անբավարարությամբ: Խոսքը վերաբերում է հատկապես հեռավոր շրջաններին, քանզի վերջին տարիներին հանրապետությունում առկա ծանր սոցիալական իրավիճակի պատճառով զգալիորեն նվազել է շրջաններից մեզ մոտ եկող դիմորդների թիվը: Այդպես շարունակվելու դեպքում մոտ ապագայում շրջանները առհասարակ կզրկվեն լոգոպեդներից: Այս խնդիրը, որ առանձին քննարկման առարկա է, ոչ միայն հրատապ է, այլեւ, գուցե՝ ուշացած:

Կենտրոնը նպատակ ունի ոչ միայն սպասարկելու Երեւանի եւ հանրապետության հեռու եւ մոտիկ շրջանների երեխաներին, այլեւ կոորդինացնելու տեղերում գործող լոգոպեդական կետերի գործունեությունը, պարբերաբար զբաղվելու մասնագետների որակավորման բարձրացմամբ: Կենտրոնում ընդգրկվում են փորձառու, արհեստավարժ, գիտական աստիճաններ ունեցող մասնագետներ: Մասնավորապես, այստեղ կաշխատի կակազության շտկման ամենաարդյունավետ մեթոդներից մեկի հեղինակ եւ հիմնադիր, գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Լ. Անդրոնովա-Հարությունյանը, որը բարձր համարում ունի ոչ միայն ԱՊՀ երկրներում, այլեւ աշխարհում:

Լոգոպեդական ծառայությունների հանրապետական կենտրոնում բուժսպասարկումը կլինի վճարովի (կենտրոնը գոյատեւելու է ինքնաֆինանսավորման հաշվին), սակայն մատչելի գներով: Սոցիալապես անապահով որոշ շերտերի երեխաներ (երկկողմանի ծնողազուրկ, Արցախյան պատերազմում զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներ) կօգտվեն անվճար օգնությունից:

Մեր հարցին՝ ի՞նչ խորհուրդ տալ խոսքային արատներ ունեցող երեխաների ծնողներին, պրն Փալիկյանը պատասխանեց. «Առաջին իսկ ախտանիշը նկատելու դեպքում դիմել մեզ, եւ որքան շուտ՝ այնքան լավ»:

Կենտրոնի ծառայություններից օգտվելու անհրաժեշտություն եւ ցանկություն ունեցողներին տեղեկացնենք, որ Աբովյան մանկավարժական ինստիտուտում սկսվել է եւ մինչեւ մարտի 15-ը կշարունակվի երեխաների հերթագրումը: Վերջիններիս ծնողները կարող են դիմել 52-13-46 հեռախոսահամարով կամ այցելել ինստիտուտի երկրորդ մասնաշենք, դեֆեկտոլոգիայի ամբիոն, ժամը 11-13-ը, բացառությամբ շաբաթ եւ կիրակի օրերից:

Իսկ ապագա լոգոպեդներին հիշեցնենք, որ բաժին ընդունվել ցանկացողները քննություն կհանձնեն հայոց լեզու (գրավոր) եւ կենսաբանություն առարկաներից:

ԼԻԼԻԹ ԹՈՐՈՍՅԱՆ

Ռաֆֆի Հովհաննիսյանի պատասխանը ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայությանը

Հարգելի խմբագիր,

Ընթերցելով իմ քաղաքացիության խնդրի վերաբերյալ ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայության փետրվարի 21 թվակիր հայտարարությունը, ստիպված եմ ճշտել հետեւյալը.

Արդեն ութերորդ տարին ապրելով Հայաստանում երբեք թույլ չեմ տվել, որ քաղաքացիություն ստանալու իմ անավարտ ճանապարհը դառնա հասարակության համար քաղաքականացված խնդիր՝ քաջ գիտակցելով Հայոց աշխարհին հուզող էական հարցերի առաջնայնությունը:

Հակառակ որ Քաղաքացիության մասին օրենքն արժանվույնս չի արտացոլում մեր անցյալը, ներկան կամ ազգային համընդգրկուն հեռանկարի կերտման հրամայականը, ես քաղաքացիություն ստանալու նպատակով քանիցս դիմել եմ եւ այդ օրենքի ընդունումից առաջ, եւ հետո:

Առանց մեկնաբանության հրապարակված փաստերի ժամանակագրությունն ուրվագծում է վեց տարվա իմ հետեւողական ջանքերը պատվվելու այն կարգավիճակով, որն արժանավայել պետք է լինի ցանկացած հայի: Փաստերի շարանն ինքնին խոսուն է:

ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայության հայտարարությունը իր ոգով ու բովանդակությամբ, գալիս է հաստատելու այն վերաբերմունքը, որին արժանացել եմ: Կարեւոր չէ, ում վարկածն է ճիշտ՝ պետական հանձնաժողովի՞նը, որը հերքել է ՀՀ ՆԳ ԱԱ ԱՎՎ փոխանցած հենց այդ հանձնաժողովի կողմից գործերի վերադարձման լուրը, թե՞ ՀՀ ՆԳ ԱԱ ԱՎՎ-ը, որը նույն հանձնաժողովի «ինքնակենսագրության ձեւի անհամապատասխանության» վճիռ կայացնելու գործընթացով է բացատրում վերջին դիմումի հանձնումից ի վեր հնգամսյա լռությունը: Հինգ ամի՞ս է պահանջվում գտնելու, որ նախապես ընդունված ինքնակենսագրությունն այլեւս ընդունելի չէ:

Իմ նկատմամբ «առանձնահատուկ վերաբերմունք» կա, թե ոչ՝ թող գիտենան իմացողները: Ավելի վատ, երբ այն կիրառվում է ոչ միայն իմ, այլեւ դիմողների (թեեւ, հասկանալի պատճառներով, սակավաթիվ) ողջ դասակարգի նկատմամբ:

Վերջապես՝ նախագահի մամուլի ծառայությունը թող համապատասխան ինքնաքննությամբ ճեղքի «պատրանք ստեղծելու» իրական աղբյուրն ու դրդապատճառը: Ճշմարտությունը պատրանք չէ, իսկ հայ ժողովուրդն ավելին է արժանի:

Կարող էի ավելի պատկերավոր ու մանրամասն շարադրել այս ամենը: Ցավում եմ միայն, որ մեր ժողովրդին հուզող այնքան խնդիրների առկայությամբ սույն պատասխան-անդրադարձն անհրաժեշտ դարձավ:

ՌԱՖՖԻ Կ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
24 փետրվար, 1997 թ.
Երեւան

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **հասարակություն**

Աշխարհի ոչ վայրենի երկրներում աբորտների դեմ պայքարը հասարակության եւ պետության ուշադրության կիզակետում գտնվող խնդիրներից է: Օրինակ, ԱՄՆ-ում նախագահական ընտրությունների ընթացքում նշված խնդրի նկատմամբ թեկնածուի վերաբերմունքը կարող է ընտրվելու հարցում վճռորոշ լինել: Իսկ Հայաստանում, ըստ էության, անտերություն է այս հարցում, բարձիթողի վիճակ:

Իհարկե, Հայաստանը ԱՄՆ չէ, բայց չմոռանանք, որ առաջինը ոչ թե ԱՄՆ-ը, այլ Հայաստանն է քրիստոնեությունն ընդունել պետական կրոն: Հպարտությամբ ենք հիշատակում, որ աշխարհի առաջին քրիստոնյա ժողովուրդներից ենք:

գործություն, մարդասպանություն համարեց, ապա բժիշկը (պաշտոնական ու գիտական տիտղոսները դեռ մի կողմ թողնենք), որի թիվ 1 կոչումը մարդկային կյանքի համար պայքարելն է, որքան էլ զարմանալի է, «սպանությունը» հարմար բառ ու բնորոշում չհամարեց աբորտի համար: «Ես դրա վրա որպես մարդասպանության չեմ նայում», ասաց տիկին Վարսանյանը: Ահա թե ինչ... Եվ պատահակա՞ն է արդյոք, որ առողջապահության նախարարության քաղաքականությունն իրագործող կամ արտահայտող «Առողջապահություն» հանդեսում 1990 թվականից այս կողմ աբորտի հիմնախնդրի վերաբերյալ որեւէ հրապարակում չի եղել: Վերջինը՝ երկուսն են. բեղմնավորումից հետո պտղի օրգանների, համակարգերի ստեղծումը ավարտվում, լիարժեք է դառնում 20 շաբաթական ժամկետում: Եվ երկրորդ՝ պտուղը մարդ համարելու մյուս, ընդ որում, առաջինի հետ սերտորեն կապված չափանիշն այն է, որ նա ծնվելուց հետո պետք է ունակ լինի ապրելու, իսկ այդպիսին, այսինքն, կենսունակ է լինում մոտ 22 շաբաթից: Տարրական տրամաբանությունը ճչում է, որ պտղին նախ պետք է թողնեն, որ կենսունակ հասակի հասնի, եւ դրան հասնելու է, եթե չսպանեն, աբորտ չանեն... Հետեւապես, եթե մինչեւ իսկ համաձայնենք վարսանյանների պատկերացմանը, թե պտուղը մարդ է դառնում ու համար-

ռուսաստեսությամբ ցուցադրել Բեռնարդ Նաթանսոնի «Մանկան ճիչը» ֆիլմը: Աբորտների դեմ ուղղված, հոգեբանա-դաստիարակչական մեծ ուժ եւ արժեք ունեցող այդ ֆիլմի վավերագրական զգայացունց կադրերը պատկերում են շատերի համար անհավատալին: Ահավասիկ, դրանցից մեկը. ժամանակակից լոկացիոն սարքերի միջոցով դիտարկվում է մոր արգանդում գտնվող 50 օրական (7 շաբաթական) պտուղը աբորտից առաջ: Ահա մոտենում են բժիշկները այդ գործը սկսելու համար, եւ «կույր» պտուղը հանկարծ սկսում է, մեղմ ասած, անհանգստության նշաններ հանդես բերել, լռելյայն ճչում է: Զգում ես, որ եթե հնար ունենար, ինքնապաշտպա-

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Գլխավոր մանկաբարձ-գինեկոլոգը աբորտը մարդասպանություն չի համարում

Բեղմնավորումից մոտ 3 ամիս անց ձեւավորվում են մարդկային պտղի ուղեղային կանալները: Հայաստանում, դեռ միայն պաշտոնական վիճակագրության համաձայն, 1995 թ. կատարված 30726 աբորտից (արհեստական վիժում) միայն 2910-ն է մինի աբորտ եղել, այսինքն՝ բարբարոսությունն ավելի ակնառու է: Այսօր ՀՀ առողջապահության նախարարությունը կամ որեւէ այլ կազմակերպություն չունի վիճակագրական տվյալներ աբորտներից հետո կանանց շրջանում հաճախակի հանդիպող մոտակա եւ հետագա բարդությունների վերաբերյալ: Իսկ դրանք միայն բորբոքային դեպքերով չեն սահմանափակվում. հայտնի են արյունահոսության, անպտղության բազմաթիվ փաստեր եւ մինչեւ իսկ մահացու վախճան: Եթե աբորտը մարդասպանություն չհամարենք էլ, ապա դրա դեմ ոչ միայն բարոյական առումով, այլեւ վերը նշված առողջապահական նկատառումներից ելնելով, մեր պետությունը, ըստ էության, պայքար չի ծավալում:

Այո, ԱՄՆ-ը դեռ չկար, երբ մեր նախնիք Քրիստոսի պատկերի առջեւ ծնրադիր եւ աղոթող երկյուղածությամբ աղոթում էին ու լռելյայն երդվում հավատ պահել Տիրոջ պատվիրաններին՝ մի սպանիր, մի շնանար: Սորե՞նք մեր ժողովրդի բարոյականության ու բարեպաշտության հարցի շուրջ, անձամբ ես կարծում եմ, որ առկա է անկում: Սակայն, թեեւ մեր ժողովուրդը մեծամասնությամբ անհավատ է կամ դարձել է այդպիսին, բայց էթնիկ բարեպաշտությամբ զանազանվում ենք բարբարոս ցեղերից եւ հայ մարդու համար (ընդհանրական իմաստով) դյուրին չէ մարդկային կյանքի վրա ձեռք բարձրացնելը:

Աբորտ-սպանությունների մեծ խանկը հիմնականում ոչ թե «Մի սպանիր» աստվածային պատվիրանն արհամարհելու հետեւանք է, այլ, ի թիվս այլ պատճառների, պայմանավորված է տգիտությամբ, այն անգիտությամբ, որ աբորտը սպանություն է: Այս կապակցությամբ Հայաստանում կատարված որեւէ սոցիոլոգիական հետազոտության արդյունքի չհաջողվեց ծանոթանալ (թերեւս, այդպիսիք չեն էլ կատարվել): Նման մի հետազոտություն ձեռնարկեցի ես. ծանոթներիս եւ անծանոթ մարդկանց շրջանում հարցման ենթարկված 100 հոգուց (50 կին եւ 50 տղամարդ) միայն 16-ն աբորտը սպանություն համարեց: Հետաքրքիր է, որ այդ 16 տոկոսում կանայք ավելի գերակշիռ մաս էին կազմում՝ 12 տոկոս, այսինքն՝ միայն 4 տղամարդ աբորտը համարեց սպանություն:

Եթե հասարակությունը անգիտության եւ մեղքի ճահճի մեջ է, առաջին հերթին պետք է տագնապեն ու միջոցներ ձեռնարկեն պետությունն ու եկեղեցին: Վերջինիս մասին «Ճրագի» 1996 թ. թիվ 23-ում արդեն արտահայտվել ենք: Ինչ վերաբերում է պետությանը, ապա նա եւս անգործություն է հանդես բերում. Հայաստանում չի մշակվել, չի իրագործվել եւ չի իրագործվում հակաաբորտային որեւէ ծրագիր: Թե ինչ է նշանակում սա եղեռն, 88, վերջին տարիների մոտ 1 միլիոնի հասնող արտագաղթ տեսած մեր ժողովրդի համար, թող յուրաքանչյուրն ինքը հետեւություն կատարի:

Աբորտի խնդրի վերաբերյալ ՀՀ սոցիալական ապահովության նախարարության տեսակետին արդեն ծանոթացել էինք հանձին նախարար Հ. Հակոբյանի հետ ունեցած հարցազրույցի («Ճրագ», 1996 թ. թիվ 24): Մեզ, անշուշտ, հետաքրքրում էր նաեւ ՀՀ առողջապահության նախարարության դիրքորոշումը: Այստեղ համապատասխան պաշտոնյաները մեզ կողմնորոշեցին, խորհուրդ տվեցին դիմել ՀՀ գլխավոր մանկաբարձ-գինեկոլոգ, բժշկագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Ս. Վարսանյանին: Այդպես էլ վարվեցինք եւ... պարզվեց անհավատալին: Եթե սոցիալական ապահովության նախարար Հրանուշ Հակոբյանը աբորտը, գոնե ընդհանուր առմամբ, հանցա- հրապարակված 80-ականների ավարտին, մորթվող մանկան ճիչի է նման, որն ավարտվել է լռությամբ: Մինչդեռ, աբորտի դեմ պայքարը որպես պետական քաղաքականություն կախված է հենց առողջապահության նախարարությունից եւ միայն մասամբ՝ սոցիալական հարցերով զբաղվող նախարարությունից:

Տիկին Վարսանյանին իբրեւ գիտնականի հարցրի, թե ո՞ր պահից է սկսվում մարդկային կյանքը:

– Մարդկային կյանքը սկսվում է բեղմնավորումից հետո: Բայց մենք նրան մարդ անվանել դեռ չենք կարող, դա կենդանի էակ է, իհարկե, բայց դեռ օրգան, սիստեմներ պետք է ստեղծվեն, որն ավարտվում, լիարժեք է դառնում մինչեւ 20 շաբաթական ժամկետում:

– 20 շաբաթականից հետո՞ նոր միայն...

– Նոր միայն... Անգամ 23 շաբաթականում, դե 22-23 շաբաթականում, եթե նա ծնվի, նոր մարդ կհամարվի: Իսկ մինչ այդ նա կկոչվի վիժվածք, եթե անգամ ծնվի: Մարդ համարել կարելի է այն դեպքում, երբ նա ծնվում է եւ կենսունակ է: Եթե նա կենսունակ չէ, մարդ կոչվել առայժմ չի կարող:

Սա մեր երկխոսությունից բառացի մեջբերում է եւ բառերով, գրով ես չեմ կարող արտահայտել այն սառնությունը, անտարբերությունը, որով նա մինչ 23 շաբաթականին «վիժվածք» անվանեց՝ տոնայնությամբ էլ ընդգծելով այդ բնորոշումը: Ես սահմռկեցի... Իսկապե՞ս հանրապետության գլխավոր մանկաբարձ-գինեկոլոգի հետ էի խոսում: Ուրեմն, ըստ նրա, մինչեւ 22 շաբաթականը դեռ մարդ չէ, կենդանի էակ է, որին վիժվածք կարելի է համարել, հետեւապես... Հետեւապես այդ էակի վրա ձեռք բարձրացնելը սպանություն չի կարող համարվել, դատապարտվել՝ խղճի եւ իրավունքի տեսանկյունից: Հետաքրքիր է, նույնիսկ գավառական, ֆրեական օրենսգրքով կենդանիների նկատմամբ նույնիսկ դաժան վերաբերմունքը (էլ չենք ասում շուն կամ կատու միտումնավոր սպանելու մասին) դատապարտելի է, բայց մինչեւ 22 շաբաթական մարդու, համարենք, որ դեռ ընդամենը «կենդանի էակի» նկատմամբ դաժան վերաբերմունքը (արգանդից կտրատել-հանելով սպանելը) դատապարտելի չէ, հանցագործություն չի համարվում: Ահա, այսպիսին է մեր քաղաքակրթության մակարդակը: Ավելին, ես որոշակի հիմքեր ունեմ չհամաձայնելու բժշկագիտության դոկտորի, պրոֆեսորի տեսակետին եւ պնդելու, որ մարդու մինչեւ 22 շաբաթական պտուղը ոչ միայն կենդանի էակ է, գլխավոր մանկաբարձ-գինեկոլոգը աբորտը մարդասպանություն չի համարում այլեւ մարդ, եւ աբորտը ամենաորոշակի կերպով մարդկային կյանքի, դեռ աշխարհ չեկած անմեղ մարդու սպանություն է:

Տիկին Վարսանյանի փաստարկները վում 20 կամ 22 շաբաթականից, նկատելի է, որ մինչ այդ կատարված աբորտը դարձյալ սպանություն, հետեւաբար մարդասպանությունն է դեռ 20-22 շաբաթական հասակի չհասած: Բայց արդյո՞ք հեռավոր, թե՞, ինչպես նշել ենք, աբորտը ամենաորոշակի մարդասպանություն է: Խնդիրը փոքր-ինչ ուշադիր դիտարկելու դեպքում կնկատենք, որ հանրապետության գլխավոր մանկաբարձ-գինեկոլոգի, բժշկագիտության դոկտորի, պրոֆեսորի (եւ ոչ միայն նրա) վերը բերած երկու փաստարկները եւ խնդրի վերաբերյալ պաշտոնական առողջապահության տեսակետը ելնում են մատերիալիստական այն սին պատկերացումից, որ մարդը սոսկ մարմին է: Անտեսված է նրա երկրորդ եւ ամենակարեւոր կողմը՝ հոգի ունենալու հանգամանքը, մինչդեռ հոգու սպանությունն արդեն իսկ մարդասպանություն է, եւ էական չէ՝ պտուղը, ասենք, 12 շաբաթական է, թե 22: Հակառակ պնդումը իսկը եւ Սատանայի ուզածն է: Անշուշտ, հակված չեմ տիկին Վարսանյանի պարագայում ամբողջը աթեիստական դաստիարակության վրա բարդելու, դրանով պայմանավորելու, քանզի մեզանից շատերը, ստանալով նույն դաստիարակությունը, այլ կերպ են մտածում... Ցանկալի կլիներ, իհարկե, որ հանրապետության գլխավոր մանկաբարձ-գինեկոլոգի կարեւոր պաշտոնը զբաղեցնողը, ծննդատների եւ առհասարակ մեր բոլոր բժիշկները քրիստոնյա հավատացյալներ լինեին, բայց քանի որ կադրային ընտրության հարցում դա ընդհանրապես չի կարեւորվում, փաստորեն կարող են եւ ամենավերջին աթեիստը լինել:

Մարդկային կյանքը սկսվում է բեղմնավորումից, եւ այդ պահից պտուղը ոչ միայն կենդանի էակ է, այլեւ, թեեւ մարմնապես դեռ չձեւավորված, մարդ է, քանզի հոգի ունի, իսկ կրոնաիմացական այլ ուղղությունների համաձայն, այդ պահից սկսում է կապի մեջ մտնել հոգու հետ: Գրիգոր Տաթեւացին համարում էր, որ մարդու կյանքը սկսվում է նրա սրտի առաջին իսկ բաբախից: Այդ տրոփյունը կյանքի գոյության եւ հոգու առկայության առաջին նշանն է: Սիրտը այդ շարժումը ունի նախասրտիկից, բեղմնավորումից իր բաբախը սկսող այն սաղմնային, միկրոսկոպիկ մարմնից, որը հետո ծաղկի պես բացվում է ու դառնում սիրտ-կյանքի աղբյուրը: Բնականաբար, Տաթեւացին կյանքի սկիզբը պետք է կապեր սրտի հետ, որպեսզի ընկալելի լիներ, եւ ոչ թե սաղմնային նշված գոյացության, որը ձեւավորվելով հասնում է իր ավարտուն վիճակին, ինչպես նորածինն է դառնում չափահաս մարդ: Հետաքրքիր է, որ շատ հեղինակությունների համոզմամբ, կենդանի մարդու հոգին գտնվում է ոչ թե նրա ուղեղում, այլ հենց սրտում: Ցուցե դրա համար են ասում՝ ուղեղը կխաբի, սիրտը չի խաբի:

Այսօր ոչ միայն ցանկալի, այլեւ հույժ անհրաժեշտ է հայկական հե- նության համար կդիմեր փախուստի... Զարմանալ պետք չէ, գերբնական կամ անհավատալի ոչինչ չկա, պարզապես դեռ պտղային վիճակում գտնվող մարդու հոգին զգում է, որ իրեն պատրաստվում են սպանել: Եթե սարքերը ավելի կատարյալ լինեն, ապա կարելի կլինի արձանագրել նաեւ մինչ 50 օրական հասակի պտղի ցավագին արձագանքը աբորտի նկատմամբ, ապացուցել պտղի հոգի ունենալու իրողությունը սկզբից եւեթ: Իսկ հանրապետության գլխավոր մանկաբարձ-գինեկոլոգը խոսում է 22 շաբաթականի մասին եւ այդ հասակից նոր միայն պտղին մարդ համարում:

Ս. Վարսանյանը տեղեկացրեց, որ հղիության մինչեւ 12 շաբաթականի դեպքում աբորտները սովորական իրողություն են, իսկ 12-ից մինչեւ 22 շաբաթական ժամկետում աբորտները կատարվում են, երբ առկա է բժշկական կամ սոցիալական որեւէ ցուցում: Իրականում աբորտները մինչեւ հնարավոր վերջին ժամկետը կատարվում են նաեւ առանց դրանց. բավական է միայն, որ դիմողը ցանկանա եւ ունենա համապատասխան գումար: Գլխավոր մանկաբարձ-գինեկոլոգը առհասարակ դեմ արտահայտվեց աբորտների արգելմանը, թեկուզ եւ 12 շաբաթականն անցած լինի, եւ դիմողը որեւէ ցուցում, լուրջ պատճառ չունենա: Կարող ենք մտածել, որ աբորտ կատարելը եկամտաբեր աշխատանք չէ, համաձայնել, որ արգելքը մերժելի քայլ է... Ս. Վարսանյանը մի պահ փորձեց իր դիրքորոշումը հիմնավորել նրանով, որ հղիությունից պաշտպանվելու 100 տոկոսանոց երաշխիք ապահովող միջոցներ չկան: Սակայն, անմիջապես հասկանալով, որ դա այնքան էլ այդպես չէ (2 տարբեր միջոցների զուգակցմամբ 100 տոկոսանոց երաշխիքը գործնականում ապահովվում է), իմաստային շեշտը դրեց մի այլ հանգամանքի վրա. «... Մենք դեռ չունենք հայ կանանց պատրաստված խմբեր, որոնք կարող են ստույգ օգտագործել այդ միջոցները եւ չհղիանալ: Եթե նրանք հանկարծ հղիանում են, մենք չենք կարող այսօր արգելել աբորտը, որովհետեւ նրանք հղիացել են»: Լավ, համաձայնենք սրան, բայց ինչպե՞ս չհարցնենք. եթե Ս. Վարսանյանի մտահոգությունը, իրոք, անկեղծ է, ապա նա կամ առողջապահության նախարարությունը ի՞նչ են արել, որ հայ կանայք, ինչո՞ւ չէ, նաեւ տղամարդիկ, համապատասխան պատրաստվածություն ունենան: ՀՀ առողջապահության նախարարությունն, ըստ էության, պայքար չի ծավալում աբորտների դեմ, չի մշակվում համապատասխան ծրագիր, չեն մասսայականացվում պաշտպանիչ միջոցները, բնակչության լայն շրջանում անհրաժեշտ բացատրական աշխատանք չի տարվում: Ինչո՞ւ, որովհետեւ հակառակը ձեռնտո՞ւ չէ...

Մի մոռացեք Աստծո գոյության մասին...

ԱՐԾՐՈՒՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ

Ազատությունը պետք է վայելել եւ ոչ թե չարաշահել

Վերջերս շատ է խոսվել ազատամտության, ազատ հագնվելու, խոսելու, ազատ վարվելու մասին: Յուրաքանչյուր մարդ այսօր ազատությունն իր ձեւով է ընկալում, այլ կերպ ասած՝ ում ինչպես հարմար է: Եթե ինչ-որ բան դուր չի գալիս, կարող ես ազատ արտահայտվել, եթե մի ժամանակ ինչ-որ բան քեզ խանգարում էր ուզածդ անել, այսօր կարող ես, եթե հայկական պարերն ու սովորույթները թույլ չեն տալիս ուզածդ հագնել, այսօր առանց վարանելու կարող ես հագնել: Դարը փոխվել է: Սա մեկն է այն ծեծված արտահայտություններից, որ յուրաքանչյուրս օգտագործում ենք ամեն մի երեւույթ կամ դեպք վերլուծելիս: Դարն իրոք փոխվել է, եւ դրա ապացույցը այսօրվա երիտասարդությունն է: Առաջին հերթին նկատի ունեմ աղջիկներին: Աղջիկների մեջ փոփոխությունն ավելի արագ է տեղի ունենում եւ ավելի ցայտուն դրսեւորվում: Չէ՞ որ հայկական պարերն ու սովորույթները եւ հատկապես խստությունները մեծ մասամբ վերաբերում են աղջիկներին: Այսօր հազիվ թե մեկը խստորեն հետեւի այդ օրենքներին եւ դժվար թե գտնվի մեկը, որին այդ օրենքները դուր գան ամբողջությամբ: Իհարկե, ազատությունն անփոխարինելի է եւ ավելի բարձր, քան որեւէ օրենք կամ սովորույթ: Սակայն ազատություն ձեռք բերելով աղջիկները սկսեցին ագահությամբ օգտվել դրանից սոված երեխայի պես, որն ամբողջ օրը թափառելուց հետո հափշտակում է կերակուրը, մանավանդ երբ իր սիրելի կերակուրն է: Բայց, ինչպես բժիշկներն են ասում, որքան էլ ուտելիքը համեղ լինի, պետք է հանգիստ ուտել: Նույնը կարելի է ասել ազատության մասին: Այն պետք է վայելել եւ ոչ թե չարաշահել, ինչպես դա անում են որոշ օրիորդներ:

Եթե մի ժամանակ պարերն ու սովորույթները կարող էին խոչընդոտել տղայի ու աղջկա հարաբերությունները, ապա այսօր պատկերն այլ է: Երկու սեռերի միջեւ եղած կապն անհամեմատ ազատ ու անկաշկանդ է: Աղջիկները ձեռք են բերել այնպիսի արտոնություններ, որոնց մասին մի ժամանակ չէին էլ երազում: Մեր օրերում նրանց ոչինչ չի խանգարում բացեիբաց ընկերություն անել, ունենալ ոչ թե մեկ, այլ մի քանի ընկեր, կատարել ինքնուրույն ընտրություն: Սա էլ պատճառներից մեկն է, որ ամուսնալուծությունների թիվն աճել է:

Ընկերներով հավաքվել էինք մի տեղ: Եկավ մեր ընկերներից մեկը. դեմքին նայողին թվում էր, թե թաղման արարողությունից է եկել: Խեղճի գլխին անմիջապես հարցերի տարափ տեղաց, որոնց նա միանգամից չկարողացավ պատասխանել, ասենք, տրամադրություն էլ չուներ: Ու որոշ ժամանակ անց պարզվեց եղելությունը:

Ընկերս, որ սիրահարված էր եւ ընկերուհի ուներ, որոշել էր նրան այդ օրը ծանոթացնել մեզ հետ, բայց երբ զանգել էր ընկերուհուն պայմանավորվելու, աղջկա մայրն ասել էր, որ այդ օրը նշանելու են իրենց աղջկան, եւ թող նա այլեւս չզանգահարի: Պատմությունն ապշեցրեց մեզ, այնուհետեւ նորից հարցերի տարափ: Պարզվեց, որ աղջիկը մեկ այլ ընկեր էլ ուներ, եւ խեղճ տղան միայն այդ օրն էր իմացել իր հակառակորդի մասին: Ընկերներս կարողացան ինչ-որ չափով մեղմել նրա վիշտը՝ բերելով նման օրինակներ: Պարզվեց, որ մեկ ուրիշի ընկերուհին ուղղակի փախել էր այլ տղայի հետ, մեկի ընկերուհին էլ հենց իրենց ընկերության ընթացքում ամուսնացել է, եւ դա դեռ բավական չէ, իրեն էլ հրավիրել է հարսանիքին:

Այնպես որ, սիրելի ընկերներ, ավելի լավ ճանաչեք ձեր ընկերուհիներին եւ... ամուր բռնեք նրանց:

ԼԻԱՆԱ ԲԱԲԱՅԱՆ,
ուսանողուհի

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

ԻՏԱԼԻԱ

Բոսսին մեղմացնում է անջատողական պահանջները

Իտալիայում նոր հզոր կուսակցություն է ստեղծվում

Անցյալ շաբաթ, ինչպես հաղորդում է բրիտանական «Ֆայնենշըլ թայմս» օրաթերթը, իտալական պոպուլիստական Հյուսիսային լիգան ավարտեց կոնգրեսի երեքօրյա աշխատանքները, որտեղ որոշ չափով մեղմվեցին նախկինում հնչած անջատողական, պառակտիչ բանաձեւերը եւ Պադանիա ինքնակոչ հանրապետության ձեւավորման պահանջները։

Չնայած Լիգայի ղեկավար Ումբերտո Բոսսին ավելի վաղ կոչեր էր արել անջատելու երկրի հյուսիսային մասը Իտալիայի ամբողջությունից, այնուամենայնիվ, այս անգամ նա ավելի զգույշ էր պահպանելու այլ քաղաքական կուսակցությունների հետ երկխոսության հնարավորությունը։ Խոսքը վերաբերում է թե կենտրոնամետ ձախակողմյան կառավարությանը, թե աջ թեւի ընդդիմադիր կուսակցություններին։

Լիգայի միլանյան կոնգրեսը խորհրդանշում էր հսկայական մի պլակատ, որտեղ պատկերված «Պադանիա» անունը կրող հրթիռը դուրս է թռչում «իտալական ճահճից»։ Այս հուզախառն իմիջը լրացնում էին տաքարյուն ճառասանությունները, թե ինչպես է հարուստ արդյունաբերական հյուսիսի զարգացումը կասեցվում Հռոմի կաշառակեր եւ ծախված կառավարության կողմից։ Սակայն Բոսսիի երկար ու ցաքուցրիվ ելույթները վերջիվերջո երկդիմության գլուխգործոցներ էին, ինչպես օրինակ նրա հորինած նոր արտահայտություններից «կոնսենսուալ անջատումը» եւ նման մի քանի այլ նորաստեղծ «գաղափարներ»։

Մոտ ապագայում, վստահորեն, ոչ մի կառավարություն չի ճանաչի անկախ Պադանիայի Հանրապետությունը եւ որեւէ երկկողմանի համաձայնագիր չի կնքի նրա հետ։ Բոսսին այս ամենը շատ լավ է հասկանում, սակայն ցանկանում է անջատման գաղափարը կենդանի պահել՝ առանց Հռոմի հետ բոլոր կամուրջները այրելու։ Բացի այդ, նա գիտակցում է, որ երկրի պառակտումը հնարավոր է այն դեպքում միայն, եթե Իտալիան չընդունվի եվրոպական ընդհանուր դրամանիշն ընդունող պետությունների հիմնական մասի կողմից։

Ամեն դեպքում, կազմավորելով ժամանակավոր կառավարություն եւ անցյալ սեպտեմբերին Վենետիկում հռչակելով Պադանիայի ձեւական անկախությունը, նա վտանգի ենթարկեց իր նախագծի լրջությունն ու վարկը այն խորհրդանշական թողնելու հեռանկարով։

Ապրիլի 20-ին նախատեսված է Իտալիայի հյուսիսային մասում անցկացնել անկախության հանրաքվե, որի նախապատրաստությունը արդեն սկսվել է։ Քվեարկության արդյունքները կարող են հակազդեցություն առաջացնել եւ իրական նպատակը իշխանությունների միջամտությունը «կորզելը» կարող է լինել կանխելու «դեմոկրատական» հանրաքվեն։

Բոսսիի երկիմաստ վարքագիծը կոնգրեսում գծագրեց Լիգայում գոյություն ունեցող 2 ուղղություններ. փոքր միջուկ, որ անկեղծորեն պաշտպանում է Պադանիայի անկախության գաղափարը եւ բազմաքանակ աջակիցներ, ովքեր երկյուղ ունեն, թե Բոսսիի ծայրահեղականությունը կարող է հետին պլան մղել ամբողջ Լիգան։

Լիգան նաեւ քննարկեց այս գարնանը տեղական ընտրություններում դաշնակիցներ ձեռք բերելու հարցը։

Եթե Լիգան, այնուամենայնիվ, մնա մենակ, ապա դա առաջ կբերի Իտալիայում նրա ազդեցության աստիճանական անկում, եւ Լիգան կկորցնի այնպիսի կարեւոր քաղաքների աջակցությունը, ինչպիսին, օրինակ, Միլանն է, որտեղ Բոսսին դեռ հսկողություն ունի։

Բացի այդ, Լիգան ընկել է Ֆրիուլի եւ Վենետո նորաստեղծ քաղաքական շարժումների ազդեցության տակ, որոնց նպատակը հարուստ հյուսիսարեւելքի շահերի պաշտպանությունն է։ Ի դեպ, հայտնի գործարար, Վենետոյի արդյունաբերական ասոցիացիայի նախկին ղեկավար Մարիո Կարառոյի եւ խարիզմատիկ փիլիսոփա, Վենետիկի քաղաքագլուխ Մասիմո Կաչչարիի գլխավորած հյուսիս-արեւելյան կուսակցությունը կարող է սպառնալ նաեւ մյուս առանցքային կուսակցություններին։

Պատրաստեց
ԱՐՄԵՆ ՄԿՐՏՉՅԱՆԸ

Հարավային Աֆրիկա. Աշխարհի 8-րդ հրաշալի՞քը

Ըստ արեւմտյան մամուլի տվյալների, Հարավաֆրիկյան Հանրապետության քաղաքներից Քեյփթաունը վերջին շրջանում դարձել է «փոքրիկ Ռիո», որը իրեն է ձգում հազարավոր զբոսաշրջիկների։ Հոլանդական արեւելահնդկական ընկերությունից 1795 թվին անգլիացիների զավթումից ի վեր այն երբեք այսքան բուռն զարգացում չի ապրել։

Տեղական առասպելներից մեկի համաձայն, քաղաքը երկու՝ հարուստների եւ աղքատների շրջանների բաժանող լեռը մարդկանց ձգում է դեպի Քեյփթաուն։ Բայց մագնիսականությու՞նն է արդյոք, արեւադարձային կլիմա՞ն, թե՞ Լոնդոնի համեմատ պտույտի էժանությունը քաղաքն այդքան հրապուրիչ դարձնում օտարերկրացիների համար։ Ռասայական խտրականության պաշտոնական վերացումից հետո քաղաքը դարձել է Մեքքա կամ Ռիո։ Նույնիսկ Յոհանեսբուրգից են մարդիկ տեղափոխվում այնտեղ։

Քեյփթաունը դարձել է երկրի պայծառագույն կենտրոններից մեկը։ «Դա աշխարհի 8-րդ հրաշալիքն է», նշում է ֆրանսիացի Ժան Մարկ Լեդերմանը։ «Քիչ է ասել՝ պատկերացնելի է», ավելացնում է ամերիկացի մի մոդելուհի։

Ներկա բարենպաստ պայմանները մարդկանց մղում են ձեռք բերելու անշարժ գույք քաղաքի տարբեր վայրերում։ Ճիշտ է, գները մեկ տարի առաջվա համեմատությամբ աճել են 20 տոկոսով, սակայն, դեռեւս էժան են համարվում միջազգային չափանիշերով։ 50 հազար դոլարով, օրինակ, կարելի է ձեռք բերել չորս սենյականոց բոլոր հարմարություններով մի տուն, 100 հազարով՝ շքեղ առանձնատուն։ Ասեկոսեներ են շրջում, որ Մադոննան, Շերը, Մայքլ Ջեքսոնը մտածում են Քեյփթաունում առանձնատներ գնել, սակայն, իրականում ավելի նվազ համբավի տեր մարդիկ են առայժմ տեղավորվել այնտեղ, ինչպես օրինակ շնորհազրկված Դիանայի եղբայրը՝ Չարլզը եւ Մարգարետ Թետչերի որդին՝ Մարկը։

Քեյփթաունը մեծապես տարբերվում է երկրի մյուս քաղաքներից։ «Մեզ մոտ հաջողությունը ակնհայտ է։ Մենք կազմում ենք բնակչության ընդամենը 10 տոկոսը, բայց արտադրում ենք ընդհանուր համախառն արտադրանքի 16,5 տոկոսը», ասում է առեւտրի եւ արդյունաբերության պալատի ներկայացուցիչ Չարլ Ադամսը։ «Այծեղջյուր» անվամբ 350 միլիոն դոլարի ծրագիր է մշակվում՝ հիմնելու Քեյփթաունյան Սիլիկոն հովիտը։ Մի այլ ծրագրով, 30 նոր հյուրանոց է կառուցվելու քաղաքում։ «Բոմոնդել» միջազգային նորաձեւության ֆիրման անցյալ տարի այստեղ մասնաճյուղ է բացել։ Սակայն արագ բարգավաճումը որոշ տեղացիների մտահոգության առիթ է տվել։ Բնապահպանների մեծ մասն այն կարծիքին է, որ զարգացումը ոչնչացնելու է այն բնական գեղեցկությունը, որ ձգում է օտարերկրացիներին։ Մահմեդական համայնքի ներկայացուցիչները վախենում են, որ զարգացման հետեւանքով կարող են քայքայվել իրենց հնադարյան գերեզմանները։

Աղքատները աղքատ էլ մնում են։ Մինչեւ ապարտեիդի վերջին տարիները, սեւամորթներին այդ շրջանից դուրս էին մղում, իսկ խառնածիններին՝ քաղաքի կենտրոնական մասերից բռնի տեղափոխում արվարձաններ։ Մինչ Յոհանեսբուրգը հպարտանում է իր սեւամորթ մասնագետների նորաստեղծ խավով, Քեյփթաունը մնում է նախկինի նման խտրական։ Այն միակ նահանգն է, որ ազգային կուսակցության «ձեռքում» է եղել 1994-ի ընտրությունների ժամանակ։ Սպիտակամորթները համախմբված են Աֆրիկայի Ազգային կոնգրեսի շուրջ, խառնածինները՝ ոչ։ Անշարժ գույքի ձեռքբերման «բումը» նույնպես նպաստում է այնտեղ սպիտակամորթների հաստատմանը։ «Թշվառությունն ու աղքատությունը թաքնված են լեռներից այն կողմ», ասում է կանադացի ճարտարապետ Էրիկ Կալոնը։

Դիտորդների կարծիքով, քաղաքում տեղի ունեցածը ավելի նվազ է, քան այն, ինչ «թմբկահարում» են։ Որոշ մասնագետներ ստիպված են մի քանի ամիս մնալուց հետո ետ վերադառնալ։ Դրականն այն է, որ մտահոգություններն ու քննադատությունները հաշվի են առնվում։ Քաղաքապետարանի որոշմամբ, զարգացման հետագա ծրագրերը իրագործելիս պետք է պահպանվեն սրբազան վայրերը, որոնց թվում լեռն ու նրա շրջակա տարածքները գրավում են առաջնային տեղ։ Եվրոպայում եւ Ամերիկայում արդեն հռչակված Քեյփ Ֆլեթսից սեւամորթ նկարիչ Թայրոն Ապոլիսի կարծիքով, «այդ լեռը շատ նման է Մանդելային՝ պառկած վիճակում»։ Նա մտադիր է նկարել նրան այդ տեսքով. «Դա իմ մեծագույն աշխատանքն է լինելու», ասում է նկարիչը։

«ՆՅՈՒԶՈՒԻՔ»

ՇՐՋԱՆ

«Կալաշնիկովների» համատեղ արտադրություն Թուրքիայում

«Ջումհուրիեթ» թուրքական օրաթերթից տեղեկանում ենք, որ փետրվարի սկզբներին գաղտնի պայմաններում Անկարա է ժամանել «Կալաշնիկով» ավտոմատ-հրացանի ստեղծող 75-ամյա Միխայիլ Կալաշնիկովը։ Նրա գլխավորած պատվիրակությունը Անկարա է բերել այդ ռուսական հայտնի ավտոմատ-հրացանների Թուրքիայի հետ համատեղ արտադրության առաջարկը։ Կալաշնիկովը Անկարայում հանդիպել է բանակի գլխավոր շտաբի պետի առաջին տեղակալ, գեներալ Չեւիք Բիրի եւ արտգործնախարարության մի շարք պաշտոնյաների հետ։ Ստացված տեղեկությունների համաձայն, Կալաշնիկովի առաջարկը զինվորականների եւ դիվանագետների կողմից մեծ հետաքրքրությամբ է ընդունվել։ Բայցեւայնպես, վերջին խոսքը ասվելու է բարձր մակարդակներում կայանալիք քաղաքական խորհրդատվություններից հետո։ Համագործակցության պայմանները հիմնավորելու նպատակով համատեղ արտադրության վերաբերյալ համաձայնագրի նախապատրաստական աշխատանքներն արդեն սկսվել են։ Նախնական պայմանավորվածության համաձայն, նախատեսվում է ավտոմատ-հրացանները արտադրել Թուրքիայի քիմիական մեքենաշինության արդյունաբերության հետ համատեղ կառուցելիք մի ձեռնարկությունում։ Հրացանները կարտադրվեն ՆԱՏՕ-ի չափանիշներին համապատասխան։ Նշվում է, որ համաձայնությունը ձեռք բերելու դեպքում իսրայելական, բելգիական, գերմանական եւ ամերիկյան ֆիրմաների ներկայացրած առաջարկների կարիքն այլեւս չի զգացվի։ «Ջումհուրիեթը» միաժամանակ նշում է, որ «կալաշնիկովների» արտադրության համար՝ կա մի խոչընդոտ՝ S-300 հրթիռների խնդիրը, հրթիռներ, որոնք Ռուսաստանը պատրաստվում է վաճառել հույն-կիպրացիներին։ Այժմ Անկարայում այն կարծիքին են, որ հրթիռները Կիպրոսում տեղաբաշխելու դեպքում Ռուսաստանը կմտնի «կարմիր» ցուցակի մեջ եւ այդ երկրից զենքի բոլոր տեսակների գնումները կսառեցվեն։ Բայց հաշվի առնելով Թուրքիային զենք վաճառելու հարցում ԱՄՆ-ի կողմից վերջին ժամանակներս նկատվող սահմանափակումները, ռուսական զենքի ընտրությունը նման իրավիճակում դառնում է անխուսափելի, վերջում նշում է «Ջումհուրիեթը»։

Գ. Չ.

Թուրք-ամերիկյան հանձնաժողովն ավարտեց աշխատանքը

Վաշինգտոնում ավարտվեցին թուրք-ամերիկյան խառը աշխատանքային հանձնաժողովի տարեկան խորհրդակցության աշխատանքները, որին թուրքական կողմից մասնակցում էին պետնախարար Աբդուլլահ Գյուլը, ազգային պաշտպանության նախարար Թուրհան Թայանը եւ բարձրաստիճան զինվորականներ։ Նախարարներն ու բարձրաստիճան զինվորականները խորհրդակցությունից հետո աշխատանքները գնահատեցին որպես «ծայրաստիճան կառուցողական եւ բարձր մակարդակի»։ Վաշինգտոնյան հանդիպումների եզրափակիչ փուլում պետնախարար Աբդուլլահ Գյուլը մասնակցեց թուրք-ամերիկյան գիտնականների ընկերության կազմակերպած «Գիտության եւ տեխնիկայի խորհրդաժողովի» աշխատանքներին։ Ա. Գյուլը այստեղ ունեցած ելույթում ընդգծեց Թուրքիայի եւ ԱՄՆ-ի համալսարանների համագործակցության անհրաժեշտությունը, ապա կազմակերպեց մամուլի ասուլիս, ուր ասաց. «Թուրքիայի եւ ԱՄՆ-ի կապերը բազմակողմանի են, եւ կառավարությունը ձգտում է ավելի ընդլայնել»։ Անդրադառնալով իրանական գազը Թուրքիա ներկրելուն, Գյուլը ասաց, որ դա զուտ առեւտրական գործարք է։

Լրագրողներից մեկի հարցին, թե թուրք-ամերիկյան հանձնաժողովի աշխատանքների ավարտին նվիրված երեկոյի ընթացքում բանակի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալ, գեներալ Չեւիք Բիրի ելույթը ինչու չընդունվեց, Գյուլը պատասխանեց. «Ճիշտն ասած, այս մասին խոսողը մեծապես սխալվում է։ Ես երեկոյի ընթացքում մի թուրք փաշայի, գեներալի ելույթը ծափահարությամբ եմ ընդունում»։

Աշխատանքների վերջին օրը մամուլի ասուլիս կազմակերպեց նաեւ ազգային պաշտպանության նախարար Թուրհան Թայանը։ Նա ԱՄՆ-ի պաշտպանության նախարար Ուիլյամ Քոհենի հետ հանդիպման ընթացքում նշել է, որ 2 երկրների միջեւ ռազմական բնագավառում հարաբերությունների առումով վերջին ժամանակներս անկում է նկատվում, որի վերաբերյալ իրենց մտահոգությունն արտահայտել են նաեւ ԱՄՆ-ի կառավարության եւ Կոնգրեսի մի շարք ներկայացուցիչներ։

ԳՐԻԳՈՐ ՉԱՐՔՉՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բուլղարացիները կարտաքսվե՞ն Թուրքիայից

Փետրվարի 21-ին Թուրքիայի ներքին գործերի նախարարության աղբյուրները հաղորդել են, թե առաջիկայում տասնյակ հազարավոր բուլղարացիներ կարող են արտաքսվել Թուրքիայից բնակության իրավունք չունենալու պատճառով։ Վարչապետ Նեջմեթթին Էրբաքանի հրամանագրի համաձայն, 1993 թ. հունվարի 1-ից հետո Թուրքիա մուտք գործած ավելի քան 70 հազար բուլղարացիներ պետք է արտաքսվեն, եթե նրանց բնակության արտոնագիրը չի վերահաստատված։ Ի դեպ, Թուրքիայի իշխանությունները քաղաքացիություն են շնորհել 1989 թ. ի վեր Բուլղարիայից ներգաղթած մոտ 250 հազար թուրքերի։

«ԵՐԵՎԱՆ» ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Չեչենները «բանակցում են» Տոկիոյում...

Տոկիոյում չեչեն պատասխանատուները 3 մլրդ դոլար են հայթայթում մի նախագծի համար՝ կասպիական ու միջինասիական նավթը դեպի Վրաստան եւ Սեւ ծով մղելու խողովակների համակարգ կառուցելու նպատակով։ Նրանք, մասնավորապես, շփումներ են հաստատել Միցուբիշիի եւ Իտոչուի հետ, որը Ճապոնիայի խոշորագույն նավթային ընկերություններն է։ Այս ընթացքում, կովկասյան հանրապետության խնդրանքով, Ժակ Ատալիի հավաքած եվրոպական փորձագետների մի խումբ «զեկուցում է» Չեչնիայի վերականգնումը ֆինանսավորելու միջոցները։

«ԷՔՍՊՐԵՍ»

Եմենում 10 ուկրաինացի մահացավ սպիրտ պարունակող հեղուկից

21 ՓԵՏՐՎԱՐ, RFI։ Եմենի ամսագրերից մեկում հայտնվում է, որ այդ երկրում աշխատող 10 ուկրաինացի փորձագետ է մահացել թունավորումից։ Հավաքվելով իրենց գործընկերոջ ծննդյան տոնին, նրանք դեղատնից սպիրտ պարունակող հեղուկ են գնել։ Սակայն մահմեդական Եմենում այդ հեղուկները նախատեսված են բժշկական գործիքների վարակազերծման համար, իսկ Եմենի խանութներում արգելված է ալկոհոլային խմիչքների վաճառքը։

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

Քաղաքաշինության օրենքը կասանչի՞ ապօրինի շինարարությունը

Երեւանի որ պատկերը կթողնենք սերունդներին

«Մեր նպատակը հոգեւոր, գիտական դաշտը մեզ մոտ բերելն է։ Այսօր ճարտարապետությունն ու շինարարությունը դառը վիճակում են. բնականաբար այսօրվա մեր զրուցակցին ուղղված հարցերը շատ պետք է լինեն», ասաց Համազգայինի վարչության նախագահ Ռազմիկ Դավոյանը՝ իրենց սալոնի փետրվարի 21-ի հյուրին Ռոմեն Ջուլհակյանին ներկայացնելով։ Նախկինում Երեւան քաղաքի գլխավոր ճարտարապետի, ճարտարապետության եւ շինարարության պետական կոմիտեի նախագահի, ճարտարապետության եւ շինշվարչության մեջ պաշտոններ վարած Ռոմեն Ջուլհակյանին այսօր վստահված է քաղաքաշինության առաջին փոխնախարարի պաշտոնը։ «Առաջին հերթին ես ճարտարապետ եմ», ասաց նա՝ պաշտոնյա կոչվելուց հանգերձ «նեղվելով» ու այն զրույցի ընթացքում «մի կողմ դնելով»։ Պրն Ջուլհակյանը տեղեկացրեց, որ քաղաքաշինության մասին օրենքը այս տարի կլինի, այն ժամանակավորապես սառեցվել է եւ մասնակի բարեփոխման ենթարկվելուց հետո, նորից կմտնի ԱԺ։ Օրենքի անհրաժեշտությունը զգացվում է, քանի որ հասկանալի է, Երեւան քաղաքում քափ առած ապօրինի շինարարությունը միայն դրանով կզսպվի։ Օրենքը հստակ սահմանում է նախագծողի եւ պատվիրատուի իրավունքներն ու պարտականությունները։ «Ինչո՞ւ առօրյա իրողությունները մեծ քափ ստացան, հին օրենքը թող ժամանակավորապես ուժի մեջ մնար»։ Ֆելիքս Մելոյանի հարցը հավաքվածներից շատերին հետաքրքրեց։ «Կա սեփականության մասին օրենքը, վաղը որ քաղաքաշինության օրենքն ընդունվի, ո՞րը առաջնային կլինի», հարցրեց Ռուբեն Հովսեփյանը։ «Կա կառավարության որոշում, ըստ որի շինության տերը սեփականատեր չի կարող ճանաչվել, եթե կառույցը հակասում է քաղաքաշինության օրենքին», բացատրեց պրն Ջուլհակյանը։ Հուսով ենք օրենքն այնքան ուժ կունենա, որ ապօրինի շինարարությունը կասեցվի»։ Բացի այդ, նա ուշադրություն հրավիրեց Երեւանի գլխավոր հատակագծի չունենալու փաստին։ «Վերջին հատակագիծը հաստատվել է 1984-ին։ Մասամբ այն սպառել է իրեն», ասաց պրն Ջուլհակյանը։ Երեւանի միջուկի խնդիրն է կարեւոր. 3 թե 4 անգամ մրցույթ է հայտարարվել, բայց կենտրոնի վերաբերյալ նախագծերը կյանք չեն մտել. մեծ ներդրումների պահանջը չէինք կարող բավարարել։ Ավելի հեշտ է եղել դուրս գալը կենտրոնից, ծայրամասերում շինարարություն ծավալելը, ինչը որ ներկայացավ անդեմ տիպային շենքերի տեսքով։ Հիմա քաղաքապետարանը նորից կենտրոնի նախագծման մրցույթ է հայտարարել։ Առաջգայում կենտրոնում ավելի կմեծանա խանութների ու գրասենյակների անհրաժեշտությունը, որոնց համար հողատարածք չկա։ Մասնավորի միջոցներով պետք այդ խնդիրը լուծվի, ճիշտ է, բայց ուրիշ դժվարություններ էլ կան։ Այսօր այդ տարածքում հին երեւանցիներ են ապրում, եւ նրանց ժառանգության հետ նախկին «բուլդոզերներով» հարցեր լուծելը չի կարելի կիրառել, ասաց Ռոմեն Ջուլհակյանը։ Կամ պետք ֆինանսական փոխհատուցում տրվի, կամ բնակարանով ապահովվեն»։ Անդրադառնալով զրուցակիցներից մեկի այն հարցին, թե պարոն ճարտարապետ, տեղյա՞կ է ինչ շենքեր են բարձրանում Երեւանի կենտրոնում Թումանյան, Տերյան, Աբովյան փողոցներում, Ռոմեն Ջուլհակյանը «փաստեց», թե ոչ միայն տեղյակ է, այլեւ դրական է համարում «էլիտ» թաղամասի գոյությունը։ «Հարուստ մարդկանց կողմերաշխիք շենքեր են։ Արգելվածը ոչինչ չկա, նաեւ ինչ չափի բնակարան ուզում է կարող է ունենալ, եթե իր միջոցներով է սարքում։ Չէի ասի, որ դրանք խաթարել են քաղաքի դեմքը», ասաց ճարտարապետը՝ տեղեկացնելով, թե դրանցից Թումանյան փողոցում կառուցվողն առայժմ կանգնած է, 1 հարկով պետք իջեցվի։ Ինչ վերաբերում է ԱՄՆ-ի կողքին զարգացող շինությանը, ապա այն երեւույթից հետո «կխոսի» կողքի ճարտարապետական ոճերի հետ։ Շենքի առաջին հարկում կլինեն խանութ, գրասենյակներ, վերեւի հարկերում՝ բնակարաններ։

Ռազմիկ Դավոյանին հետաքրքրում էր առաջգայում քաղաքի պատկեր կուրվագծվի՞, թե՞ աղճատ պատկեր կթողնենք սերունդներին։ «Երեւանի մի մասը դատարկվեց, բայց նախկինում հիշում եմ, Երեւանը բնորոշելու խնդիր ունենք», ասաց նա։

«Հիմա Երեւանի մասին օրենք է նախապատրաստվում։ Սա գիտակցվում էր իբրեւ մարզ, բայց փակագծերում Երեւան քաղաք էր գրվում, հաղորդեց պրն Ջուլհակյանը։ Երեւանը պետք ունենա հստակ կարգավիճակ. Հայաստանի կեսը Երեւանում է ապրում»։ Ռոմեն Ջուլհակյանը հիշեցրեց, որ մայրաքաղաքը մի քանի տարի առաջ անկառավարելի անում էր, գյուղերը դատարկվում էին։ Հողի սեփականաշնորհումից հետո հակառակ պատկերն է։ Նա հայտնեց, որ հանրապետությունում առկա է տարածքային հատակագծման եւ տարաբնակեցման խնդիր։ Սյունյաց աշխարհը, համեմատած մյուս շրջանների հետ, դատարկ է, համաչափություն պետք պահպանել հանրապետությունում։ Բնապահպանական խնդիրը ստիպում է Երեւան քաղաքից հեռացնել պահածոների, կաշվի, պոլիվինիլացետատ եւ այլ գործարաններ։ Թեեւ ենթադրելի է, որ դա ուրիշ խնդիրներ էլ կարթնացնի, եւ մեծ ֆինանսների հետ կապված հարցեր են, բայց աղաղակն դա է պարտադրում։

Նկարիչ Սարգիս Մուրադյանին անհանգստացնում էր Սարդարի այգիների ճակատագիրը (ավտոկայանի դիմաց)։ Ըստ նրա հաղորդման, քաղաքապետը 3-4 հեկտար հողատարածք տրամադրել է Իրանի դեսպանատանը։ Ռոմեն Ջուլհակյանն խոստովանեց, որ ինքը տեղյակ չէ այդպիսի որոշման։

Մեր այն հարցին, թե ինչ վերաբերմունք ունի Երեւանում կառուցվող Գրիգոր Լուսավորչի տաճարին եւ դրա «այլընտրանքային» կոչված նախագծին, պարոն Ջուլհակյանը պատասխանեց, թե ինքը ժյուրիի անդամ է եղել։ Վազգեն Ա կաթողիկոսն առաջին մրցանակ է շնորհել եւ կառուցման իրավունք տվել Ստեփան Քյուրքչյանի նախագծին։ «Համլետ Խաչատրյանը թող գնա Շիրակի քեմում։ Սյունյաց աշխարհում կառուցի իր նախագիծը», ասաց Ռոմեն Ջուլհակյանը՝ հավելելով, որ ճարտարապետների վարչությունն օրերս իր հայտարարությունը կանի մամուլում արծարծվող խնդրի վերաբերյալ։

Հարցերը շատ էին, պատասխանները գոհացնող ու բնականաբար երկար։ Մենք անդրադարձանք դրանցից մի մասին։

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ

Լույս է տեսել «Պայքար»-ի 1996-ի 9-10-րդ միացյալ համարը

Ամսագրերի ուշացումով լույս աշխարհ գալը մեր օրերում առանձնապես զարմանահրաշ երեւույթ չէ, ուստի համարենք, որ «Պայքար»-ի այս համարն էլ դրա համար հիմնավոր պատճառներ ուներ։ Համարը բացվում է փիլիսոփայական գիտությունների թեկնածու Էդուարդ Մելքոնյանի «ՀԲԸ Միության պատմությունից» հրապարակումով, որի վերնագիրն ինքնին ծանուցում է նյութի բովանդակության մասին։ Հաջորդ՝ պատմական գիտությունների թեկնածու Հրանտ Աբրահամյանի «Ինչո՞ւ Անդրանիկը վերադարձավ Ղարաբաղի կես ճանապարհից» հոդվածը լույս է սփռում 1918-ի հայտնի, սակայն դեռեւս մի շարք մութ էջերով իրադարձությունների վրա։ Եթե սոսկ հիշեցնենք, որ այն ժամանակ Բաքվում դաշնակիցների զորքերի հրամանա-

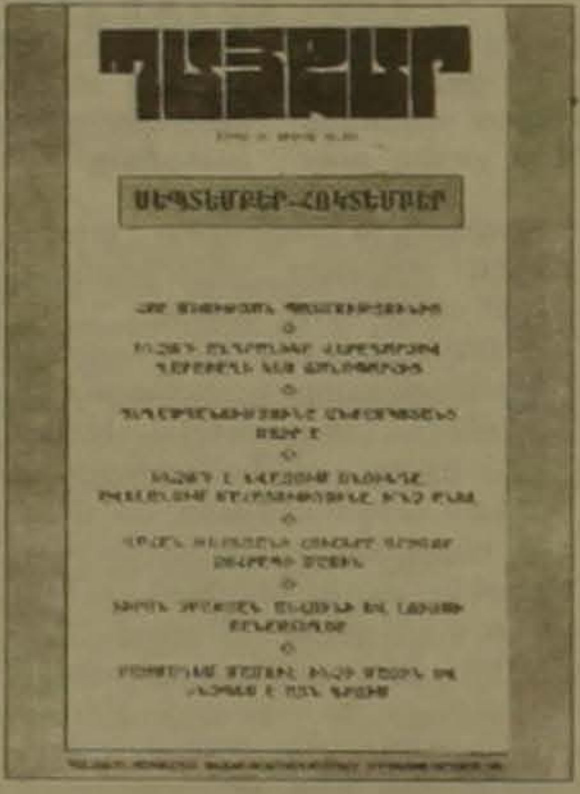

տար, անգլիացի գեներալ Թոմսոնն Անդրանիկին ուղղված նամակում գրում էր. «...Ձեզ առաջարկում եմ զերծ մնալ որեւէ թշնամական գործողությունից թուրքական եւ ադրբեջանական զորքերի դեմ...», ապա ավելացնում «... Դուք չեք կարող չիմանալ, որ իմ հրահանգների կատարումից խուսափումն անպայման լրջորեն կազդի հայերի հարցի վրա, երբ այն կքննարկվի խաղաղության վեհաժողովում...», ապա պարզ կլինի այս հոդվածի թե՛ նպատակը, թե՛ մերօրյա հնչողությունը։

Առանց խմբագրական միջամտությունների տպագրվել է Գուրգեն Յանիկյանի 1972-ին գրած դիմումը ամերիկահայությանը՝ նպատակ ունենալով ընթերցողին ներկայացնելու մեծ հայրենասերի մտածողության կերպը Հայ դատի եւ Հայոց ցեղասպանության հարցերում։

Գրիգոր Ջանիկյանի թարգմանությամբ տպագրված է «Ցեղասպանությունն անժամկետանց ոճիր է» փաստագրական հրապարակումը, որը «ժողովուրդների մշտական ատյանի» կողմից Հայոց ցեղասպանության դատապարտման արձանագրությունն է։

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Վլադիմիր Խոջաբեկյանի ծավալուն ուսումնասիրությունը պարունակում է վիճակագրական-ժողովրդագրական հարուստ նյութ՝ պարզաբանելով այն գործոնները, որոնք ազդում են Հայաստանում մահացության ավելացման եւ ծնունդների նվազման վրա։

Բանասիրական գիտությունների թեկնածու Ալբերտ Շարուրյանը հրապարակել է Վահան Թեքեյանի հուշերը Գրիգոր Զոհրապի մասին, որով մեզ հայտնի են դառնում մեծ բանաստեղծի եւ մեծ նովելիստի փոխադարձ կապի մանրամասները։ Գրականագիտական հրապարակումների շարքն ամբողջանում է Պետրոս Դեմիրճյանի «Տիրան Չրաքյան. անհունի եւ լույսի բանաստեղծը», Վաչագան Ավագյանի «Միջնադարյան բանաստեղծության արժեւորումը Արշակ Չոպանյանի կողմից», իսկ պատմականինը՝ Լոռիս-Մելիքովին նվիրված (Հենրիկ Լիլոյան) եւ «Սելջուկ-թուրքերի դեմ Զախարյանների հաղթարշավի ուղին» (Աշոտ Մանուչարյան) հոդվածներով։ Համարում տեղ են գտել նաեւ իրավաբանական (Մանվել Ալեխանյան, Ներոն Ամիրյան), կրոնաբարոյախոսական (Մյասնիկ Սողոմոնյան, Վալենտինա Կաժյան), մամուլի (Լեւոն Կիրակոսյան) եւ այլ հարցերի վերաբերող հոդվածներ։

ՊԱՐՈՆՅԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

Բեմում Կարպ Խաչվանքյանն է, դահլիճում չեք մրսի

Գարնան առաջին օրը կարող եք թատրոն գնալ։ Մարտի մեկից Պարոնյան երաժշտական կոմեդիայի թատրոնն սկսում է թատերաշրջանը Այվազյանի Վ. Էմմանի, Կ. Կրիկորյանի «Մեր աստղերի տակ» ներկայացումով։ Չջեռուցվող դահլիճում ցուրտ չէ՞, կարող է մտածել հանդիսատեսը։ «Երբ մեր թատրոնի կամերտոնը Կարպ Խաչվանքյանը չի մրսում, մյուս դերասաններն ու հանդիսատեսներն էլ չպետք է մրսեն», ասում է թատրոնի տնօրեն Երվանդ Ղազանչյանը։ Պարոնյանի հանդիսատեսն անկասկած կուրախանա, որ սիրելի դերասանն առողջարանից վերադարձել է ու իր բեմադրած 3 գործողությամբ օպերետով, իր եւ Ալեքսանդր Գրիգորյանի խաղարկմամբ բաց է անում 97-ի թատերական փառատոնը։ Խաղաշրջանը Արթուր Այվազյանի երաժշտությամբ սկսելը պատահական չէ։ Փայլուն երաժշտի 19 օպերետի հեղինակի ծննդյան 95-ամյակի առիթով Պարոնյան թատրոնի խաղացանկի մյուս «Ուշ լինի, նուշ լինի» ներկայացումը հոբելյանական օրերին կխաղացվի հատուկ ազդագրով։ Երվանդ Ղազանչյանի տեղեկացմամբ, 97-ի խաղացանկում Պարոնյանն ունի 18 ներկայացում (նոր բեմադրությունների մասին «Ազգը» գրել է)։ Թատրոնը համալրվել է նոր դերասաններով։

Ա. Հ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Համալսարան. 710 գիտական հոդված՝ մեկ տարում

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ 1995-96 ուսումնական տարում Երեւանի պետական համալսարանի ներկայացրած 151 եւ 163 գիտական թեմաներից հաստատվել եւ ֆինանսավորվել են համապատասխանաբար 129-ը եւ 131-ը։ Այդ ընթացքում հրատարակվել է շուրջ 710 գիտական հոդված ու թեզիս, տպագրվել 20 մենագրություն։ Պաշտպանվել է 11 դոկտորական եւ 38 թեկնածուական թեզ։ Համալսարանական 14 գիտնական դարձել է ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս։

Ներկայումս համալսարանն ուղղակի կարգով համագործակցում է աշխարհի 84 համալսարանների եւ այլ հաստատությունների հետ։ 1995-96 ուստարում արտասահմանյան երկրներ է գործուղվել 184 մարդ, այդ թվում 60 ուսանող եւ ասպիրանտ։ Այսօրվա դրությամբ համալսարանում ուսանում է 130 օտարերկրացի։

Շիրակի դպրոցներում վերսկսվեցին պարապմունքները

Երեկ, Գյումրու եւ Շիրակի մարզի հանրակրթական դպրոցներում ավարտվեց ձմեռային արձակուրդը եւ վերսկսվեցին պարապմունքները։ Ինչպես հայտնի է, կրթության եւ գիտության նախարարության համաձայնությամբ, այստեղ, ի տարբերություն հանրապետության մյուս վայրերի, հունվարի 13-ից մինչեւ այդ ամսվա վերջը դասեր էին անցկացվել ձմռան հազվադեպ տաք օրերն արդյունավետ օգտագործելու նպատակով, որը թույլ էր տվել դպրոցականներին ազատ արձակել ցուրտ փետրվարին։ Շիրակցի երեխաները տնակ-դպրոցներ կգնան արդեն գարնան սպասումով, չնայած որ առաջին օրը ուժեղ քամի էր ու ցուրտ։

Գ. Մ.

Վանաձորի թիվ 11 դպրոցի, մաքուր դասասենյակների, մի զույգ կոշիկի եւ հողաթափերի մասին

Դեռեւս այս տարվա հունվարի 7-ին, Վանաձորի թիվ 11 դպրոցի բացման արարողության ժամանակ, X դասարանցի երկու աշակերտներ ցուցանակ էին բռնել, որի վրա գրված էր «Նոր դպրոց մտնել հողաթափերով»։ Ներկաներից շատերը դա ընդունեցին որպես հերթական կատակ։ Երկրորդ ուսումնական կիսամյակը վերականգնված դպրոցում սկսվեց բավական ուշացումով՝ փետրվարի 17-ին, փայլածածկույթից՝ մաստիկայից զուրկ մանրահատակը լրացուցիչ տագնապ առաջացրեց, որ հետեւությամբ այն կարելի է փչացնել։ Եվ դպրոցի ղեկավարությունը դիմեց «գործնական քայլերի»՝ աշակերտներին խստորեն պատվիրելով դպրոց ներկայանալ երկու զույգ կոշիկով՝ մեկը հագած, մյուսը պայուսակում, դպրոցում փոխելու համար։ Աշակերտներին «մեծահոգաբար» թույլատրվեց նաեւ հողաթափեր բերել, եթե չամաչեն դասընկերներից։ Պատվիրաններ չկատարողները մի քանի օր դասի չթողնվեցին։ Վերջապես երեխաները ստիպված եղան ենթարկվել «կարգ ու կանոնի», սակայն գտնվեցին որոշ «ըմբոստներ», որոնք երկրորդ զույգ կոշիկը ցույց են տալիս մուտքի մոտ կանգնած «հսկիչներին», իսկ ներսում չեն հագնում, եւ հատակը, թեկուզ դանդաղ, բայց կեղտոտվում է։ Ասում են՝ մոտ առաջգայում աշակերտները կազատվեն հողաթափեր կամ երկրորդ զույգ կոշիկը բերելու պարտականությունից։ Բայց փոխարենը իրենց ուժերով պետք է մաքրեն ու փայլածածկույթով պատեն դասասենյակները։ Այնուհետեւ մնում է հավաքարարների աշխատավարձը բաժանել «մաքրասեր» երեխաներին։

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆ
Վանաձոր

Ռուդոլֆ Խաչատրյանի անհատականը՝ «Տրետյակովկայում»

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Մարտ ամսին լրանում է անվանի հայ նկարիչ Ռուդոլֆ Խաչատրյանի ծննդյան 60-ամյակը, որ Մոսկվայի հայտնի Տրետյակովյան պատկերասրահը նշանավորում է նրա անհատական ցուցահանդեսի բացումով։ Արվեստաբան Հենրիկ Իգիթյանը Արմենպրեսի թղթակցին ասաց, որ Խաչատրյանը ինչպես միշտ, այս անգամ եւս անակնկալներ կմատուցի իր 100 գործերը ցուցադրելիս։ «Մանավանդ Երվանդ Քոչարի արժանավոր սանն մեծապես նոր խոսք ունի ասելու մեր նկարչության մեջ», ասաց նա։

digitised by A.R.A.R.@

ՖՈՒՏԲՈԼ

Աստիճանաբար զգացվում է «Ֆրանսիա-98»-ի «զարկերակը»

Մինչեւ աշխարհի 16-րդ առաջնության մեկնարկը 1,3 տարի է մնացել

Ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունը դասվում է մարզական խոշոր միջոցառումների շարքը, որը գրավում է մոլորակի բնակչության մեծ մասի ուշադրությունը: Ուշագրավ է, որ ստուգատեսով հետաքրքրվողների թիվը եթե չի գերազանցում օլիմպիական խաղերի լսարանը, ապա առնվազն հավասարազոր է: Մեկ ու կես տարուց էլ քիչ ժամանակ է մնում Ֆրանսիայում մեկնարկող աշխարհի XVI առաջնությանը: Ներկայումս տարբեր աշխարհամասերում թունդ թափով ընթանում է ընտրաշրջանը: Հիշեցնենք, որ 1998 թ. կայանալիք եզրափակիչ փուլում առաջին անգամ հաղթողի կոչումը կվիճարկեն 32 երկրների ընտրանիներ: Դրանցից երկուսն արդեն հայտնի են: Աշխարհի չեմպիոնի եւ կազմակերպիչ երկրի իրավունքով ընտրական մրցաշարը շրջանցել են համապատասխանաբար Բրազիլիայի եւ Ֆրանսիայի հավաքականները: Մնացած 30 ուղեգրերն ըստ աշխարհամասերի կբաշխվեն հետեւյալ կերպ. Հարավային Ամերիկա 4 թիմ, Եվրոպա 14 թիմ, Աֆրիկա 5 թիմ, Ասիա 3 թիմ, ԿՈՆԿԱԿԱՖ 3 թիմ, իսկ մեկ ուղեգրի ճակատագիրն էլ կորոշվի Օվկիանիայի լավագույն եւ Ասիայի չորրորդ թիմերի մրցամարտում: Ինչպես տեսնում եք, հիմնական պայքարն ընտրական մրցաշարում դեռ առջեւում է, սակայն [illegible] արդեն հայտարարվել է եզրափակիչ փուլի խաղացանկը, որը ներկայացնում ենք ստորեւ: Աշխարհի առաջնությունը կմեկնարկի 1998 թ. հունիսի 10-ին Փարիզի մերձակայքում գտնվող Սեն-Դենիի բնակավայրի «Ստադ դե Ֆրանս» մարզադաշտում: Ավանդաբար, անդրանիկ խաղում խաղադաշտ դուրս կգա աշխարհի չեմպիոնը, որը ներկայումս Բրազիլիայի հավաքականն է: Մրցաշարը վերջնագիծը կհատի հուլիսի 12-ին կրկին Սեն-Դենիի մարզադաշտում:

1998 թ. աշխարհի առաջնության եզրափակիչ փուլի խաղացանկը

Հունիսի 10-ին
A1-A2 (Սեն-Դենի)
A3-A4 (Մոնպելյե)

Հունիսի 11-ին
B1-B2 (Բորդո)
B3-B4 (Թուլուզ)

Հունիսի 12-ին
C3-C4 (Լանս)
C1-C2 (Մարսել)
D3-D4 (Մոնպելյե)

Հունիսի 13-ին
E1-E2 (Սեն-Դենի)
E3-E4 (Լիոն)
D1-D2 (Նանտ)

Հունիսի 14-ին
H3-H4 (Լանս)
F3-F4 (Սենտ-Էտյեն)
H1-H2 (Թուլուզ)

Հունիսի 15-ին
F1-F2 (Փարիզ)
G1-G2 (Լիոն)
G3-G4 (Մարսել)

Հունիսի 16-ին
A2-A4 (Բորդո)
A1-A3 (Նանտ)

Հունիսի 17-ին
B1-B3 (Մոնպելյե)
B2-B4 (Սենտ-Էտյեն)

Հունիսի 18-ին
C1-C3 (Սեն-Դենի)
C2-C4 (Թուլուզ)

Հունիսի 19-ին
D2-D4 (Փարիզ)
D1-D3 (Սենտ-Էտյեն)

Հունիսի 20-ին
E2-E4 (Բորդո)
E1-E3 (Մարսել)
H2-H4 (Նանտ)

Հունիսի 21-ին
H1-H3 (Փարիզ)
F1-F3 (Լանս)
F2-F4 (Լիոն)

Հունիսի 22-ին
G2-G4 (Մոնպելյե)
G1-G3 (Թուլուզ)

Հունիսի 23-ին
B1-B4 (Սեն-Դենի)
A1-A4 (Մարսել)
B2-B3 (Նանտ)
A2-A3 (Սենտ-Էտյեն)

Հունիսի 24-ին
C2-C3 (Բորդո)
D1-D4 (Լանս)
C1-C4 (Լիոն)
D2-D3 (Թուլուզ)

Հունիսի 25-ին
E2-E3 (Փարիզ)
F1-F4 (Մոնպելյե)
F2-F3 (Նանտ)
E1-E4 (Սենտ-Էտյեն)

Հունիսի 26-ին
G1-G4 (Սեն-Դենի)
H1-H4 (Բորդո)
G2-G3 (Լանս)
H2-H3 (Լիոն)

1/8 եզրափակիչ

Հունիսի 27-ին
1A-2B (1) (Փարիզ)
1B-2A (2) (Մարսել)

Հունիսի 28-ին
1D-2C (4) (Սեն-Դենի)
1C-2D (3) (Լանս)

Հունիսի 29-ին
1E-2F (5) (Թուլուզ)
1F-2E (6) (Մոնպելյե)

Հունիսի 30-ին
1G-2H (7) (Բորդո)
1H-2G (8) (Սեն-Էտյեն)

1/4 եզրափակիչ

Հուլիսի 3-ին
2-3 (B) (Սենտ-Դենի)
1-4 (A) (Նանտ)

Հուլիսի 4-ին
6-7 (D) (Լիոն)
5-8 (C) (Մարսել)

Կիսաեզրափակիչներ

Հուլիսի 7-ին
A-C (Մարսել)

Հուլիսի 8-ին
B-D (Սեն-Դենի)

Հուլիսի 11-ին (Փարիզ)
Հանդիպում 3-րդ տեղի համար

Հուլիսի 12-ին
Եզրափակիչ, (Սեն-Դենի):

Քաղաքներ, մարզադաշտեր

Փարիզ.
Բնակչությունը՝ 2,2 մլն մարդ (10,6 մլն մերձակայքով)
Մարզադաշտը՝ «Պարկ դե Պրենս» (48.725 տեղ)
Տարողությունը վերակառուցումից հետո՝ 49.000 տեղ
Վերակառուցման սկիզբը-ավարտը՝ հուլիս-96-մարտ-98

Սեն-Դենի.
Բնակչությունը՝ 95.000 մարդ
Մարզադաշտը՝ «Ստադ դե Ֆրանս» (80.000 տեղ)
Կառուցման սկիզբը-ավարտը՝ մայիս-95-նոյեմբեր-97

Բորդո.
Բնակչությունը՝ 214.000 մարդ (697.000)
Մարզադաշտը՝ «Ստադ Լեսկյուր» (46.990 տեղ, որից նստատեղ՝ 21.300)
Տարողությունը վերակառուցումից հետո՝ 36.500 նստատեղ
Վերակառուցման սկիզբը-ավարտը՝ հունիս-96-ապրիլ 98

Լանս.
Բնակչությունը՝ 36.000 մարդ (377.000)
Մարզադաշտը՝ «Ֆելիքս Բոլլյար» (46.581 տեղ, որից նստատեղ՝ 17.581)
Տարողությունը վերակառուցումից հետո՝ 41.275 նստատեղ
Վերակառուցման սկիզբը-ավարտը՝ հունիս-95-մայիս-97

Լիոն.
Բնակչությունը՝ 422.000 մարդ (1,262 մլն)
Մարզադաշտը՝ «Ստադ Ժերլյար» (43.000 տեղ)
Տարողությունը վերակառուցումից հետո՝ 44.000 տեղ
Վերակառուցման սկիզբը-ավարտը՝ հունվար-96-սեպտեմբեր-97

Մարսել.
Բնակչությունը՝ 807.000 մարդ (1 մլն)
Մարզադաշտը՝ «Վելոդրոմ» (46.000 տեղ, որից նստատեղ՝ 32.000)
Տարողությունը վերակառուցումից հետո՝ 60.000 նստատեղ
Վերակառուցման սկիզբը-ավարտը՝ մարտ-96-հունվար-98

Մոնպելյե.
Բնակչությունը՝ 210.000 մարդ (350.000)
Մարզադաշտը՝ «Ստադ դե լյա Մոսոն» (23.500 տեղ)
Տարողությունը վերակառուցումից հետո՝ 35.500 տեղ)
Վերակառուցման սկիզբը-ավարտը՝ մայիս-96-հունիս-97

Նանտ.
Բնակչությունը՝ 245.000 մարդ (500.000)
Մարզադաշտը՝ «Ստադ դե լյա Բոժուար» (36.657 տեղ)
Տարողությունը վերակառուցումից հետո՝ 38.500 տեղ
Վերակառուցման սկիզբը-ավարտը՝ մայիս 96-ապրիլ-98

Սենտ-Էտյեն.
Բնակչությունը՝ 200.000 մարդ (450.000)
Մարզադաշտը՝ «Ստադ Ժոֆրեյ-Գիշար» (42.000 տեղ, որից նստատեղ՝ 23.000)
Տարողությունը վերակառուցումից հետո՝ 36.000 նստատեղ
Վերակառուցման սկիզբը-ավարտը՝ մայիս-96-հունվար-98

Թուլուզ.
Բնակչությունը՝ 365.000 մարդ (600.000)
Մարզադաշտը՝ քաղաքապետարանային (33.000 տեղ)
Տարողությունը վերակառուցումից հետո՝ 36.500 նստատեղ
Վերակառուցման սկիզբը-ավարտը՝ հուլիս-96-փետրվար-98

ՇԱԽՄԱՏ

Խաչիյանը նվաճեց երկրորդ մրցանակը

Թեհրանում եզրափակվեց ավանդական, 6-րդ միջազգային մրցաշարը: Հայաստանը ներկայացնող երկու միջազգային վարպետներն էլ շատ վստահ անցկացրին վերջին երեք տուրերի հանդիպումները: Մելիքսեթ Խաչիյանը հաղթեց բոլոր երեք մենամարտերում, իսկ Լեւոն Արոնյանը այդ ընթացքում ձեռք բերեց 2.3 միավոր: Ընդհանուր առմամբ 9 հնարավորից վաստակելով 7.5 միավոր եւ չկրելով ոչ մի պարտություն, Խաչիյանը նվաճեց երկրորդ մրցանակը միայն կես քայլով ետ մնալով հաղթողից գրոսմայստեր Լեոնիդ Յուրտաեւից: Արոնյանը 5.5 միավորով 38 մասնակիցների մեջ զբաղեցրեց 7-րդ տեղը:

Հաջող սկիզբ Կաննում

Նշանավոր կինոփառատոների քաղաք Կաննում ավանդաբար անցկացվում են նաեւ շախմատային փառատոներ, որոնցից 11-րդը ընթանում է այս օրերին: Հայաստանը ներկայացնում են երեք երիտասարդ շախմատիստներ: Միջազգային վարպետ Աշոտ Նադանյանը հանդես է գալիս գլխավոր մրցաշարում, որտեղ ելույթ են ունենում տասնյակ գրոսմայստերներ, իսկ Դավիթ Կարապետյանը եւ պատանի Վարուժան Հակոբյանը խաղում են զուգահեռ անցկացվող երկրորդ մրցաշարում:

Առաջին տուրում Նադանյանն իր հանդիպումն ավարտեց ոչ-ոքիով, իսկ Հակոբյանն ու Կարապետյանը հաղթանակներ տարան:

Գ. Հ.

ԱՐՄԱՎԻՐ

«Փյունիկը» շահեց Միրիմանյանի հուշամրցաշարը

Արմավիրում ավարտվեց Ռուդոլֆ Միրիմանյանի ֆուտբոլի 3-րդ հուշամրցաշարը: Ստուգատեսի իրական հայտնությունը դարձավ առաջին խմբում հանդես եկող «Դվինը»: Արտաշատցի ֆուտբոլիստները խմբային մրցաշարի վերջին խաղում անակնկալ հաղթանակ տարան Աբովյանի «Կոտայքի» նկատմամբ (4-3) եւ գրավելով երկրորդ տեղը իրավունք ստացան վիճարկելու 3-րդ մրցանակը: Երեւի նման հաջողությամբ չբավարարվելով «Դվինի» ֆուտբոլիստները ավելի առաջ գնացին եւ 3-րդ տեղի համար խաղում 3-2 հաշվով առավելության հասան բարձրագույն խմբի մեկ այլ թիմի Երեւանի «Վանի» նկատմամբ: Իսկ գլխավոր մրցանակը գավաթը բաժին հասավ հանրապետության չեմպիոն «Փյունիկին», որը եզրափակիչում վստահորեն պարտության մատնեց Արարատի «Ցեմենտին» 5-1: Ի դեպ, այս երկու ակումբներն էլ արժանացան մրցանակային հիմնադրամի համապատասխանաբար 20 եւ 10 տոկոսներին (48 հազար եւ 24 հազար դրամ), որը փոխանցեցին տեղի մանկատան հաշվին:

ՆԵՏԱՁԳՈՒԹՅՈՒՆ

Առջեւում աշխարհի առաջնությունն է

Սպորտվարչության լրատվական ծառայությունից հայտնեցին, որ «Հրազդան» մարզահամալիրի նետաձգարանում ավարտվեց ծածկած մարզասրահներում նետաձգության հանրապետության առաջնությունը, որին մասնակցեցին 8 մարզուհիներ եւ 16 մարզիկներ: Եզրափակիչ շրջանում ամենադիպուկը գտնվեցին Արթուր Բաշիկյանը (115 միավոր) եւ Աիդա Մովսիսյանը (103 միավոր): Թիմային պայքարում հաղթեցին տղամարդկանց եւ կանանց Երեւանի առաջին թիմը:

Մարտի 1-14-ը հայ նետաձիգները ուսումնամարզական հավաք կանցկացնեն Ջրառատի? մարզաբազայում, նախապատրաստվելով մարտի 16-23-ը Ստամբուլում կայանալիք աշխարհի առաջնությանը: Հավաքից հետո էլ կորոշվի Հայաստանի հավաքականի վերջնական կազմը:

ՁՄԵՌԱՅԻՆ ՄԱՐԶԱՁԵՎԵՐ

Ռուս զինվոր-մարզուհիները «նվաճում» են Նորվեգիան

Նորվեգիայի Տրոնհեյմ քաղաքում ուժերն են չափում դահուկորդները: Ցատկահարթակից մրցումներում հաղթեց ֆինն «թռչող դահուկորդ» Տամդյա Լայունենը: Նրա հայրենակից Յարի Ահանենն աշխարհի չեմպիոն դարձավ 90 մ ցատկահարթակից մրցումներում: 19-ամյա մարզիկը երկու փորձերում փափուկ վայրէջք կատարեց, համապատասխանաբար 95 եւ 98 մետր հեռավորության վրա եւ վաստակեց 263.5 միավոր: Արծաթե պարգեւին արժանացավ ճապոնացի Մասակի Կախարադեն, բրոնզե՝ ավստրիացի Անդրեաս Գոլդբերգերը:

Կանանց 5 կմ դասական՝ ոճով դահուկավազքում հաղթող ճանաչվեց ռուսաստանցի Լյուբով Եգորովան: Դահուկավազքի ամենադիտարժան մրցումները փաստորեն վերածվեցին Ռուսաստանի բաց առաջնության, ու տոն տվեցին բանակայինները, որոնք լավ նվեր մատուցեցին իրենց փետրվարի 23-ի հայրենիքի պաշտպանների օրվա առթիվ: Լավագույն 6-յակում տեղ գրավեցին այդ երկրի 5 պատվիրակներ: Արծաթե մրցանակին արժանացավ Ելենա Վյալբեն: Ռուս դահուկորդուհիներին շատ քիչ զիջեց նրանց հիմնական մրցակցուհի, իտալուհի Ստեֆանիա Բելմոնդոն, որը նվաճեց բրոնզե մեդալ: Հաջորդ տեղերում էին Օլգա Դանիլովան, Լարիսա Լազուտինան եւ Նինա Գավրիլյուկը:

Դահուկային երկամարտում հաղթեց թիմային հաշվարկում օլիմպիական կրկնակի չեմպիոն, 1993 թ. աշխարհի բացարձակ չեմպիոն, ճապոնացի Կենջի Օգիվարան: Ի ուրախություն տեղի հանդիսատեսների, արծաթե մեդալը բաժին հասավ նորվեգացի Բյարտե Էնգեն Վիկին:

digitised by A.R.A.R.@

«ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ ԹԱՅՄՍ»

Թուրքիայի քրիստոնյաները ուշադրության կարիք ունեն

Ամերիկայի հայ ազգային խորհրդի (ԱՀԱԽ) ուղարկած ֆաքսը տեղեկացնում է «Նյու Յորք թայմզ» թերթին ուղղված մի նամակի մասին, որը տպագրվել է թերթի փետրվարի 21-ի համարում: «Թուրքիայի քրիստոնյաները աղոթքից բացի, նաեւ այլ ուշադրության կարիք ունեն» խորագրով խմբագրին ուղղված իր նամակում Նյույորքցի Ջորջ Ուզրասը գրում է, որ ողջունելի համարելով արեւելյան երկրներում քրիստոնյաների նկատմամբ ցուցաբերված ճնշումների վերաբերյալ արեւմտյան երկրների անտարբերության մասին թերթում բարձրացված հարցը, այնուամենայնիվ նշում է, որ Թուրքիայի անունը այդ արեւելյան երկրների ցուցակում բացակայում է:

«Դարասկզբում, գրում է նամակագիրը, Թուրքիայում ապրում էին տասնյակ միլիոնավոր քրիստոնյաներ, որոնց մեծ մասը հայեր, հույներ եւ ասորիներ էին: Առաջին աշխարհամարտի օրերին արեւելյան շրջանների հայկական կոտորածներից եւ անկախության համար մղված պատերազմից հետո քրիստոնյա բնակչությունը նվազեց եւ դարձավ մեկ միլիոնից էլ պակաս: Ստամբուլում այժմ ապրում են մի քանի հազար քրիստոնյաներ, որոնք փորձում են կենդանի մնալ մշտական հետապնդումների եւ ճնշումների ներքո: Նրանց երեխաները պարտավոր են հաճախել տեղի համալսարանական դպրոցները եւ սովորել Ղուրանը: Նրանց հազվադեպ են թույլատրում վերանորոգել իրենց հին եկեղեցիները, որոնցից շատերն արդեն փակվել են:

«Թուրքիայի հարավարեւելյան շրջաններում անհանդուրժողականությունը ահավոր չափերի է հասել: Հազարավոր տարիներ այդտեղ բնակություն հաստատած ասորիներն իրենց պատմական հայրենիքի եւ կառավարության միջեւ բռնկված հակամարտության թոհուբոհում են հայտնվել: Նրանք Արեւմուտքում չունեն այնքան ազդեցիկ քաղաքական ուժեր, որոնք կարողանան թուրք կառավարության վրա ճնշում բանեցնելով վերաբերմունքի փոփոխություններ առաջացնել: Բայց համոզված եմ, եզրափակում է նամակը Ջորջ Ուզրասը, որ այս երկրում կգտնվեն քաղաքական, կրոնական եւ գործարար շրջանակներից մի խումբ մարդիկ, որոնք մտահոգություն արտահայտելով այս խնդրի շուրջ, կփորձեն այդ փոփոխություններն առաջացնել, այլապես միայն աղոթքները չեն կարող փրկել այդ քրիստոնյաներին»:

Նամակի առնչությամբ ֆաքսում ԱՀԱԽ-ն օրենսդիրների ուշադրությանն է հանձնում հետեւյալ նկատառումները. ա) Թուրքիայի կողմից Հայաստանի շրջափակումը, բ) Թուրքիայի կողմից կիպրական տարածքների գրավումը, գ) Թուրքիայի կողմից իր տարածքի քուրդ ազգաբնակչության տարրական իրավունքների անտեսումը եւ դ) մարդու իրավունքների աստիճանաբար վատացող պայմանները Թուրքիայում:

Նշվում է նաեւ, որ Կոնգրեսի ճնշման տակ վարչակարգը զգալիորեն նվազեցրել է Թուրքիային զենքի մատակարարումը: Անցյալ տարի «Սուպերկոբրա» տիպի ուղղաթիռների առաքման առաջարկը մերժվել է, իսկ վերջերս, փետրվարի 18-ին, Կոնգրեսի 83 անդամներ, նախագահ Քլինթոնին նամակ հղելով, պահանջել են թուրքական նավատորմի «Սիհոուք» տիպի ուղղաթիռներ վաճառելու առաջարկը մերժել:

Կանադական ոստիկանությունը ներողություն է խնդրել հայ համայնքից

Այս պատմությունը ամիսներ շարունակ լարվածության մեջ է պահել կանադահայ գաղութը: Ուրախ ենք, որ այն ի վերջո հանգուցալուծվեց բավարարություն տալով հայկական կողմին ու դադարեցնելով ... անկումները

1982 թ. Օտտավայում թուրք դիվանագետի ահաբեկումը եւ 1985 թ. Օտտավայում թուրքական դեսպանատան վրա կատարված հարձակումը հետաքննող կանադական դաշնակցային ոստիկանությունը 1996 թ. հունիսի 27-ին Տորոնտոյում ձերբակալել է հայ համայնքի պատասխանատու գործիչ, ՀՅԴ անդամ Զավեն Սարգսյանին ու տարել ոստիկանական կենտրոն:

Առանց որեւէ ամբաստանության՝ ոստիկանությունը լուսանկարել է Զավեն Սարգսյանին, վերցրել մատնահետքերը: Առանց որեւէ բացատրության, առանց ներողություն խնդրելու եւ նախապայմանի՝ նույն օրը երեկոյան Զավեն Սարգսյանը ազատ է արձակվել: Ոստիկանը, սակայն, հայտնել է, թե ցանկանում է հանդիպում ունենալ հայ համայնքի հետ, իսկ Զ. Սարգսյանը մի քանի օր անց դարձյալ կձերբակալվի, եթե գաղութը չաջակցի 1982 թ. ահաբեկումը կատարողների ձերբակալությանը:

1996 թ. հուլիսի 3-ին տեղի է ունեցել ոստիկանության եւ հայ համայնքի ներկայացուցիչների հանդիպումը քրեական հարցերի մասնագետ, փաստաբան Էդուարդ Քրինսփենի գրասենյակում: Հանդիպման ընթացքում ոստիկանը հայտարարություն է արել 1985 թ. գործողության ծրագրմանը Զ. Սարգսյանի մասնակցության վերաբերյալ՝ սպառնալով վերջինիս ձերբակալել, կալանավորել եւ ամբաստանել մարդասպանության հանցանքով:

1996 թ. օգոստոսի 29-ին Զ. Սարգսյանը դատի է տվել ոստիկանության ղեկավար Ձ. Փ. Ո. Մըրեին եւ ոստիկաններ Մաքգալային, Բոլդյուկին եւ Մաքդուգլին՝ «սխալ կալանավորման, ուժի եւ իշխանության չարաշահման, ինչպես նաեւ կանադական իրավունքների եւ ազատությունների համաձայնագրի մի քանի կետերը խախտելու համար՝ պահանջելով կես միլիոն դոլարի փոխհատուցում»: Պահանջվել է նաեւ կանադահայ համայնքի «Հորիզոն» շաբաթաթերթում հրապարակել ոստիկանության կողմից սխալ եւ անպատշաճ վերաբերմունքի համար ներողություն հայտնող ծանուցում, նաեւ՝ դատական ծախսերի լրիվ հատուցում:

Ի պատասխան այս մեղադրանքի, ամբաստանվող ոստիկանները պնդել են իրենց վարքի օրինականությունը:

1997 թ. փետրվարի 10-ին դատարանը պետք է լսեր կողմերի հիմնավորումներն ու առարկությունները Զ. Սարգսյանի ձերբակալության տրամաբանական հիմքերի վերաբերյալ:

Մինչ այդ, ըստ օրենքի, կողմերը պետք է ներկայանային վեճերի այլընտրանքային լուծման կենտրոն, ուր միջնորդը պետք է փորձեր հարցը լուծել՝ առանց դատական ունկնդրության:

Հունվարի 29-ին եւ փետրվարի 8-ին Տորոնտոյում տեղի են ունեցել միջնորդական հանդիպումները եւ հարցը կարգավորվել է՝ առանց դատական ունկնդրության: Կողմերը պայմանավորվել են հրապարակել Զ. Սարգսյանին եւ հայ համայնքին բավարարող համաձայնագրի միայն մի մասը, որը հայերեն եւ անգլերեն տպվել է «Հորիզոն» թերթում:

«ԵՐԵՎԱՆ» ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԱՄՆ. 86-րդ հարկում էլ անվտանգություն չես գտնի

24 ՓԵՏՐՎԱՐ. RFI, BBC: Նյու Յորքում գտնվող Էմփայր Սթեյթ Բիլդինգ երկնաքերում երեկ մի պաղեստինցի կրակ բացեց, սպանեց 27-ամյա դանիացի մի զբոսաշրջիկի, վիրավորեց եւս 6 հոգու, այդ թվում նաեւ 2 ֆրանսիացու, որից հետո կրակեց իր գլխին: Այդ ամենը տեղի ունեցավ 102 հարկանի երկնաքերի 86-րդ հարկում գտնվող դիտահրապարակում: Այնտեղ գտնվող հարյուրավոր զբոսաշրջիկներ խուճապի մատնվեցին եւ հրմշտոցից տուժեց եւս 6 մարդ, այդ թվում 4-ամյա մի երեխա: Անցյալ տարվա դեկտեմբերին Ռամալլայից ժամանած 69-ամյա պաղեստինցի Ալի Աբու Քամալը տեղափոխվեց հիվանդանոց, որտեղ եւ մահացավ մի քանի ժամ անց: Նրա արարքի դրդապատճառներն անհայտ են: Կրակ բացելուց առաջ նա եզիպտատես ինչ-որ բան է գոչել:

Հնդկաստան. Հրդեհը 200 կյանք խլեց

ԴԵԼԻ, 24 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՏ: Փետրվարի 23-ի երեկոյան Հնդկաստանի Բարեկադա քաղաքում կրոնական զանգվածային հավաքի ժամանակ մեծ հրդեհ է բռնկվել: Առաջացած խուճապն ու խառնաշփոթն ավելի են բարդացրել իրավիճակը, որի ժամանակ 200 մարդ զոհվել է: Սա առաջին դեպքը չէ, երբ նմանատիպ հավաքները Հնդկաստանում տխուր վախճան են ունենում: Ավելի վաղ մեկ այլ կրոնական հավաքատեղիում բռնկված հրդեհը 400 կյանք էր խլել:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների դեսպանությունը հայտարարում է մրցութային ընդունելություն հեռախոսավարի եւ փոստային ծառայողի թափուր տեղերի համար: Պահանջվում է անգլերեն լեզվի լավ իմացություն: Ցանկալի է նմանատիպ աշխատանքի փորձ եւ համակարգչի իմացություն:

Դիմել Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների դեսպանություն, Բաղրամյան 18 հասցեով, կադրերի բաժին, մինչեւ մարտի 7-ը: Հեռ. 52-46-61

ARMEXPO

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍԻՆ...

ԴԱ ՁԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԽՄԻՋՆ Է

Ցուցահանդեսների «Արմէքսպո» կենտրոնը (նախկին ԺՏՆՑ) մայիսի 22-ից հունիսի 1-ը կազմակերպում է Ձեր մասնակցությունը Կիպրոսի միջազգային 22-րդ համահայկական ցուցահանդեսին: Ցուցահանդեսի թեման է. Լայն սպառման ապրանքներ:

Ձեզ կընձեռվի ձեր արտադրանքը համաշխարհային շուկայում ներկայացնելու, արտասահմանի գործարար շրջաններում շփվելու եւ Հայաստանում ներմուծումը զարգացնելու համար նոր զուգընկերներ ձեռք բերելու գերազանց հնարավորություն:

Պայմաններին ծանոթանալու համար դիմեցեք մեզ:

Ձեր տրամադրության տակ է «Արմէքսպո» կենտրոնը, Երեւան, Շիրակի 43:

«ԱՅՍԱՔՍ»

ՖԻՐՄԱՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒՄ Է ՁԵԶ ՀԱՄԱՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼ ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՈՒՂԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ամեն երկուշաբթի

ՀԱԼԵՊ-ԲԵՅՐՈՒԹ

Հաճելի ճամփորդություն, շահավետ առեւտուր արեւելյան հարուստ շուկայում

Մարտի 3-ից 10-ը

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

Շրջագայություններ էկզոտիկ Դելիում

Մարտի 22-ից 28-ը

Ավստրիայի մայրաքաղաք ՎԻԵՆՆԱ

**** հյուրանոց, սնունդը օրը 2 անգամ հարուստ էքսկուրսիոն ծրագիր

Կանոնավոր ուղիղ չվերթ

Երկու շաբաթը մեկ անգամ

ԵՐԵՎԱՆ-ԼԱՌՆԱԿԱ (ԿԻՊՐՈՍ)

Հրաշալի Միջերկրական ծովափ

Բարձրակարգ հյուրանոցներ բոլոր հարմարություններով

ԵՐԵՎԱՆ, ՊՈՒՇԿԻՆԻ Փ. 43/ա ՀԵՌ. 538845, 531573

ԳՆՈՒՄ ԵՆՔ

հին կոլեկցիոն մետաղադրամներ եւ թղթադրամներ, հին կրծքանշաններ եւ մեդալներ:

Կատարում ենք վերոնշյալ ապրանքների վերականգնում:

Հեռախոս 22-58-23: Աշխատանքային օրերին՝ ժամը 12-17

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Խաչմերուկ» թերթի վիճակախաղի «Բ» կտրոնով նավթի բաշխումը Երեւան քաղաքի տարածքում ավարտվել է փետրվարի 25-ին:

Այն քաղաքացիները, ովքեր 50 լ նավթի կտրոններ ունեն, սակայն չեն հասցրել ստանալ, լրացուցիչ հնարավորություն ենք ստեղծում նավթը ստանալ փետրվարի 27-ին եւ 28-ին՝ Հանրապետության փողոց 47 հասցեով («Ազգ» թերթի խմբագրության շենքի բակում):

Փետրվարի 28-ը սույն կտրոններով նավթ ստանալու վերջին ժամկետն է:

«Խաչմերուկ» թերթի խմբագրություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Փետրվարի 27-ի ժամը 14-ին, Գրողների միության մեծ դահլիճում տեղի կունենա «Ես աստղային մի պոետ...» գրական կոմպոզիցիա՝ նվիրված բանաստեղծ Եղիշե Չարենցի ծննդյան 100-ամյակին՝ մասնակցությամբ Եղ. Չարենցի անվան դպրոցի աշակերտների:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի քարե շենքի 2-րդ հարկում, ավտոտնակով:

Դեմիրճյան 17 շենք:

Հեռախոս՝ 52-38-84

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Առանձնատուն, 80 քառ. մ ննջատ-ավտոտնակով եւ երկու բնակելի հարկով (առանց ներքին հարդարանքի), «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ): Կա նաեւ մրգատու ծառերով փոքրիկ այգի:

Զանգահարել 27 22 57 ժամը 10-16, 58 33 26 ժամը 18-23

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱՐԿԻ ԵՎ ՊԱՀԱՆՋԱՐԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԵՌԱԽՈՍ. 589167, 581351

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 523. Տպաքանակը՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության՝ 24. 02. 1997. Գինը՝ 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@